

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regelo Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61. Törvényszéki lajstromozási szám: 44. Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Sectia III.

Kiadótulajdonos: „JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T. Felelős szerkesztő és igazgató: MAYER ANTAL

CLUJ, 1938. Szeptember 25. Vasárnap VII. évfolyam, 253. szám.

KIRÁLYI SZAVAK!

II. Károly király Öfelsége a marasesti hő-sők mauzoleumának ünnepélyes felavatá-sán megtartott beszédében többek között a következőket mondotta:

„Önök hallották Erdély metropolitája üzenésének magasztos szavát, amelyekben a templom tekintelgével intézett felhívást mindenkihez, bizonyítva azt a nagy igazságot, hogy ezen a napon és ezen a földön nem lehet egymástól eltérő hit, hanem csak egyetlen hit: ennek az országnak jóléte, fejlődése és lelki megerősödése.

Ha más egyéb nem, úgy ennek a kriptának a csontjával legyen az intő-jel, hogy ezt a felhívást mind előbb megvalósítsuk!”

Lázás ütemmel folyik az országépítő munka

Az egész ország az utóbbi napokban súlyos eseményeket élt át. Az új háboru veszélye, amely embereket és civilizá-ciókat semmisített volna meg, a legfe-nyegezőbb, a legnagyobb volt.

Románia ezekben a napokban is meg-örizte nyugodtságát, önbizalmát és fej-velmezetten figyelte az események fej-lődését, mert megfelelő időben tette meg kellő szigorúsággal az ország újjáfej-lesztésére irányuló intézkedéseket és gyors ütemben folytatja a megvalósítás munkáját.

Igy Iasi-völgyében Curtea de Argestől öt kilométerre, Armand Calinescu hel-lyegminiszter és N Marinescu tábornok közegészségügyi miniszter, valamint a helyi hatóságok képviselőinek jelenlé-tében szeptember 19-én letették a nagy-szabású tüdőbeteg szanatórium alapkö-veit.

Ugyanebben az időben Pitestiben foly tatják lázasan a pellagra-betegek, a gör vélykőiban szenvedők kórházának fel-építését és a vármegye egész területén folyamatban van az új országutak épi-tése. Az ország egész területén szünet nélkül folyamatban van az építési, hely reállítási és szervezési munka. A közjó érdekében és az ország megerősítése ér-dekében kifejtett munkakultusz nagy visszhangra talált a nép lelkében és va-lóságos dogma lett részére az új intéz-mények megvalósítása. Nem érdekli az ország népét, hogy mi történik külföl-dön, közömbös részére, hogy mivel vég-ződnek az európai diplomáciai irodák-ban folyamatban levő tárgyalások. Ro-mánia egész népe, nagy lelkesedéssel és egyetértéssel sorakozik fel szeretett ural kodója II. Károly király Öfelsége mögé, elszántan bármikor arra, hogy megvéd-je érinthetetlen, örök időkre megállapi-tott határait. Az ország helyreállítása érdekében kifejtett céltudatos munka megacélozza az ország lakosságát örök létének biztosítására.

— Megrősült a német hadsereg fő-parancsnoka. Berlinből jelentik: Von Brauchitsch tábornok, a német hadse-reg generalisszimusza tesnao tartotta meg esküvőjét Salcbunn fürdőn Schmidt Charlotte kisasszonnyal az egyik sziléziai törvényszéki elnök leá-nyával.

Németország jegyzékben szögezi le végleges álláspontját a szudeta-kérdésben

Általános mozgósítást rendeltek el Csehszlovákiában - Miért szakadtak meg a godesbergi tárgyalások? Chamberlain derű-látó hangulatban távozott Hitleről - Franciaország teljesíteni fogja kötelezettségét - Német csapatmozdulatok Dél-német-országban

Chamberlain angol miniszterelnök és Hitler német birodalmi vezér és kancellár történelmi jelentőségű godesbergi tárgyalásainak programjában pénteken délután váratlanul változás történt. Az eredeti terv szerint a tárgyalásokat pénteken déli 12 órakor kellett volna folytatni, a Rajna kompállomása mellé fel is sorakozott az SS legénység és a nagy számú érdeklődő. A brit kormányfő helyett azonban futár kelt át a kompon és villámgyorsan terjedt el a hír, hogy Chamberlain miniszterelnök személyes

tárgyalás helyett levelet küldött Hitler kancellárnak. A levélre Hitler kancellár délután ugyancsak levélben vála-szolt, de a két levél pontos tartalma ed-dig még nem került nyilvánosságra. Az egész közép-európai és világhelyzetre kiható eseményekről a következő leg-ujabb eseményeink számolnak be:

Megszakadtak a tárgyalások (GODESBERG.) Pénteken este 10 óra-kor a Reuter iroda hivatalosan jelen-tette, hogy Chamberlain angol miniszter elnök és Hitler vezér és kancellár kö-

A mai napon életbelép-tették a halálbüntetést

Az uralkodó, a királyi család tagjai, külföldi állam-fők és az állami méltóságok ellen elkövetett merényleteket agyonlövésével büntetik

(BUCURESTI.) Ma, szombaton meg-jelenik a Monitorul Oficialban a büntető törvénykönyv egyes szakaszainak módosításáról szóló törvény. Iamand Victor dr. igazságügyminiszter — mint megírtuk — jogász-szakértőkből álló bizottságot nevezett ki, akiknek az volt a megbízatása, hogy a büntető törvény-könyv egyes szakaszait hozzák össz-hangba az új alkotmánnyal és ennek érdekében tegyék meg a szükséges mó-dosításokat. A módosítások — az igaz-ságügyminiszter intencióinak megfele-lően — az állam biztonsága és az államrend ellen elkövetett vétségeket az eddiginél szigorubb büntetésekkel sújtják. Súlyosbították a sikkasztások elleni büntetéseket is. Az új törvény bevezeti a rendőrségi börtönök intéz-ményét is és ezzel fogják büntetni azo-kat, akik a forgalmi szabályok rendelkezései ellen vétének. A módosításnak a halálbüntetésre vonatkozó fejezete a következőképpen rendelkezik:

597 szakasz. Az alkotmány 15. sza-kaszának megfelelően a miniszter-

nácsi naplóban előirt időre halállal büntetik azokat a merényleteket, ame-lyeket az uralkodó, a királyi család tagjai, a külföldi államfők és az állami méltóságok ellen követnek el, továbbá a rablógyilkosság és politikai svilkos-ság elkövetőit. Az állami méltóságok: a koronatanácsosok, a kormány tagjai és a királyi helytartók. A felsorolt büntettek valamelyikének elkövetésére vonatkozó összeesküvést, ha azt előké-zítő cselekmény nem követte, 5—12 évi börtönnel, ha pedig már előkészü-letek is történtek, 5—20 évi kényszer-munkával büntetik.

Az 598. szakasz szerint a felebbezést 3 napon belül kell benyújtani, a ke-gyelmi kérést pedig az igazságügymi-niszter utján az ítélet jogerőre emel-kedéséig számított 48 órán belül kell előterjeszteni.

Az 599. szakasz értelmében a halál-büntetést golyó által hajtják végre, az áldott állapotban levő nőket azonban csak a szülés után végzik ki.

zött, a tárgyalások megszakadtak. Hiva-talos jelentés adja tudtul azt is, hogy Chamberlain és a kíséretében levő an-gol bizottság szombaton reggel visszau-ta zik Angliába. A Reuter jelentése szerint a tárgyalások megszakadásának az az oka, hogy Németország visszautasította azoknak a bizottságoknak a megadását, amelyeket Anglia kért.

BUCSULÁTOGATÁS

Pénteken este fél 11 órakor Cham-berlain angol miniszterelnök szállodá-jából újólag átjött a Bressel-szálló-dába, Hitler lakhelyére és rövid eszme-cserét folytatott le a német kancellár-ral a várható következményekről. Ez a bucsu jellegű tárgyalás szokatlanul hosszú ideig tartott és éppen tartóssága miatt azt a reményt keltette, hogy az érdemi tárgyalásokat mégis csak folytatják és sikerül a csehszlovákiai kérdésben a békés megegyezés.

HIVATALOS JELENTÉS

Hitler és Chamberlain éjjel fél 2 óráig tárgyaltak, majd a három óra hosszát tartó eszmezsere után a követ-kező hivatalos jelentést adták ki:

„Chamberlain angol miniszterel-nök és Hitler birodalmi vezér és kancellár között a barátságos tár-gyalások ma azzal fejeződtek be, hogy Németország jegyzékben szö-gezi le a maga végleges álláspontját a szudetanémet kérdésben. Cham-berlain miniszterelnök vállalkozott arra, hogy ő maga juttatja el ezt a jegyzéket Csehszlovákia kormányá-hoz. Chamberlain Henderson berlini nagykövet és Wilson prágai követ társaságában pénteken este bucsu-látogatást tett Hitler birodalmi ve-zérnél és kancellárnál. A bucsuláto-gatáson Ribbentrop német külügy-miniszter is jelen volt.

Hitler a bucsulátogatás alkalmá-val elismerését fejezte ki úgy a ma-ga, mint a német nép nevében Cham-berlainnak azért a törekvéseért, amellyel megkísérelte a szudetané-met kérdést békés uton elintézni.

Chamberlain angol miniszterelnök szombaton reggel elhagyta Németor-szágot és repülőgépen visszatért Angliába.”

Eddig szól a Chamberlain és Hitler bucsulálkozásáról kiadott hivatalos jelentés.

Általános mozgósítás Csehszlová-kiában

(PÁRIS.) A francia fővárosban pénte-ken este fél 11 órakor megállapították, hogy a Páris és Prága közötti telefon-összeköttetés pillanatnyilag megszakadt. Tíz perc múlva azonban már a francia főváros és Prága között a telefonössze-köttetést helyreállították, amikor is a francia kormány vezetőit értesítették arról, hogy Benes cseh köztársasági el-nök elrendelte Csehszlovákiában az ál-talános mozgósítást. Az általános moz-gósításról szóló rendelkezést az összes csehszlovákiai rádióállomások a Cseh-szlovákiában lakó nemzetiségek nyelvén is leadták.

A MOZGÓSÍTÁSI PARANCSSZÖVEG

A mozgósítási parancs elrendeli, hogy minden katonai szolgálatra kötelezett azonnal és a legrövidebb időn belül jelentkezni köteles beosztási helyén. Az általános mozgósítási és bevonulási köte-

Látogassa meg

vételkötelezettség nélkül

Sirman posztóáruházát

Cluj, Reg. Maria 26.

TELEFON 1760.

lezettség minden 40 évesnél nem idősebb férfire kötelező. A mozgósítási rendelet felhatalmazást ad a lovak, járművek, autók és magánrepülőgépek elrekvirálására. A légi forgalom tilos. A katonai jellegű híreket szigorú sajtóellenőrzés alá vonták.

A rádió leadott mozgósítási rendelet a következő felhívással végződik:

„Polgárok! Elérkezett a döntő pillanat. A győzelem mindnyájatoktól függ. Minden egyes léleknek teljes erejével kell szolgálnia a hazát. Legyetek vitézek és bizakodók. A mi harcunk az igazság és a szabadság harca. Éljen Csehszlovákia!”

BENES FELHÍVÁSA A HADSEREGHEZ

(PRÁGA.) Benes köztársasági elnök és Machnik tábornok volt hadügyminiszter felhívást intéztek a hadsereghez, amely a következőket tartalmazza: — Katonák! Az egész nép és nemzet ismeri az állam nehéz helyzetét. A külföldi propaganda felhasználja ezt a tényt és igyekszik a nép bizalmát megrendíteni azok iránt a felelős tényezők iránt, akik a tárgyalásokat vezetik. Ebben a nehéz időszakban a népnek nyugalommal, fegyelmezzett magaviselettel kell támogatnia a hadsereget, amely az állam és a nemzet védelmezője és megmentője. Minden eshetőségre a hadsereg meg fog felelni a nemzet bizalmának és rendíthetetlen erővel és teljes fegyelmezzettséggel fog a köztársaság elnöke mellett állani!

VARSO SÜRGŐS VÁLASZT KÉRT

(VARSO.) Papes prágai lengyel követ felkereste Sirovy tábornokot, az új csehszlovák miniszterelnököt, akinek komoly formában felhívta a figyelmét arra, hogy a legsürgősebben adja meg Csehszlovákia válaszáat arra a jegyzékre, amelyet a lengyel kormány szeptember 21-én nyújtott át Csehszlovákiának.

GAMELIN TÁBORNOK JELENTÉST TETT DALADIERNEK

(PÁRIS.) Gamelin tábornok, a francia nagyvezérkar főnöke pénteken este fél 10 órakor megjelent a miniszterelnöki palotában, ahol hosszas tárgyalás folytatott le Daladier francia miniszterelnökkel, aki egyben a nemzetvédelmi tárcát is ellátja.

CHAMBERLAIN UJ JAVASLATA

(PÁRIS.) Jól értesült francia körökben úgy tudják, hogy Chamberlain angol miniszterelnök a prágai angol követ útján olyan javaslatot tett a csehszlovák kormányának, amely egyezményes megoldást nyújtana Hitler német birodalmi vezér és kancellár azon kívánsága tekintetében, hogy a német csapatok még az érdemi döntést megelőzően foglalhassák el a határok mentén a szudétánémetek által lakott területeket.

„A MÉRKŐZÉS MEG NEM DÖLT EL!”

(GODESBERG.) Amikor Chamber-

lain angol miniszterelnök a Hitlernél tett bucsulátogatás után visszatért szállodájába, nagyon meglepedettnek látszott. Az angol kormányfő az újságírók ostromló kérésére, hogy adjon nyilatkozatot a tárgyalások lefolyásáról és eredményéről, a következőket mondotta:

— Ezt a mérközést még nem tekintetik eldöntöttnek. Új javaslatot fogalmaztunk meg Csehszlovákiának és minden a prágai kormánytól függ.

DERÜLÁTÓ HAGULAT

Chamberlain környezetéből megerősítik azt a hírt, hogy úgy maga az angol kormányfő, mint kísérete, akik ma, szombaton visszatérnek az angol fővárosba, jó benyomásokkal távoznak Godesbergből. Az angol újságírók körében az a vélemény alakult ki, hogy Chamberlain kijelentései a helyzet megkönnyebbülésére engedne következtetni. A péntek délutáni borulást derülátási bizakodás váltotta fel.

SELECT MOZGÓ Nagy sikerrel veteti

ZARAH LEANDER

világhírű svéd énekesnő csodálatosan szép filmjét:

LA HABANERA

egy európai nő története idegen földrészen. Spanyol zene. Spanyol táncok. Kérjen tartalmi leírást mindkét mozgóban a filmekről.

URANIA MOZGÓ

A FEGYENC SZIGET TITKA

izgalmas kalandorfilm egy hírhedt amerikai gangszter életéről, főszerepben:

ANN SHERIDAN - JOHN LITEL

Kérjen tartalmi leírást mindkét mozgóban a filmekről.

A MOZGÓSÍTÁS OKAI

(PRÁGA.) A Rador jelentése szerint az általános mozgósítás elrendelését minisztertanács előzte meg, amely újlag megvizsgálta az egész európai helyzetet. A minisztertanácsban megállapították, hogy a cseh kormány részéről eddig foganatosított intézkedések nem voltak elégségesek, miután a többi államok ennél lényegesen tulmőbbben rendkívüli intézkedéseket foganatosítottak.

„SOK MINDEN MEGVÁLTOZHAT”

(GODESBERG.) (DNB) Sir Horace Wilson, prágai angol követ tegnap délutáni megbeszéléseiről visszajövet nyilatkozott a sajtótudósítók előtt és kijelentette, hogy a maga részéről a megbeszéléseket befejezte. Arra a kérdésre, hogy látja-e még Hitler kancellárt? azt felelte, hogy „nem megyek át többé a kompon”. Egy további kérdésre, hogy megváltozik-e a helyzet? azt válaszolta, hogy „az életben sok minden megváltozhatik”.

HA CSEHSZLOVÁKIÁT TÁMADÁS ÉRNÉ

(PÁRIS.) Daladier miniszterelnök kihallgatáson fogadta a radikális szocialista párt küldöttségét, akik előtt kijelentette, hogy abban az esetben, ha Csehszlovákia egy, a maga részéről nem provokált támadás áldozata lenne, Franciaország a maga részéről azonnal megteszi a szükségesnek mutatkozó intézkedéseket. Ami a parlamentnek az esetleges ülésre való összehívását illeti, Daladier kijelentette, hogy amennyiben az események szükségessé teszik, úgy a képviselőházat összehívják, hogy osztozhassék a kormány az események következtében terhelő felelősségben.

NÉMET CSAPATMOZDULATOK

(MÜNCHEN.) A Havas távirati iroda jelentése szerint Münchenben tegnap jelentős csapatmozdulatok voltak. Münchenből gépkocsikon katonaságot szállítottak Salzburg felé. Nagyon sok vonat katonai osztagokkal és katonai felszerelésekkel megrakodottan hagyta el a müncheni pályaudvart. A vonatok

MIÉRT SZAKADTAK MEG A TÁRGYALÁSOK

(GODESBERG.) A Rador jelentése szerint Chamberlain angol miniszterelnök és Hitler német birodalmi vezér és kancellár között a tárgyalások folytatása azért vált lehetetlenné, mert Németország nem hajlandó garantálni az új csehszlovák állam határait, ha Lengyelország és Magyarország a maga részéről nem vállalna biztosítékot ezeknek az új határoknak tiszteletben tartására. Olaszország egész közvéleménye is támogatja ezt az álláspontot. Róma arra törekszik, hogy totális megoldást találjanak e kérdésben és hevesen tiltakozik minden olyan gondolat ellen, amely különbséget tenne a jelenlegi cseh köztársaság területén élő nemzetiségek között.

kon tehergépkocsikat és tábort ágyukat is szállítottak. A városban nyugtalanság észlelhető. A tehergépkocsikat százával rekvirálják el. Bajorország országútjain motorizált oszlopok menetelnek.

VARSO VÁLASZA MOSZKVA-NAK

A szovjet kormánynak Lengyelországhoz intézett demarsára adott válaszában a lengyel kormány kifejti, hogy az államvédelem érdekében foganatosított intézkedések Lengyelország belügyének tekintendők és ezekre vonatkozólag a lengyel kormány nem köteles senkinek semmiféle felvilágosítást adni. A lengyel kormány pontosan ismeri az orosz-szovjet részéről kötött összes szerződések tartalmát. Végül a válaszcikk csodálkozását fejezi ki a demars felett, annál is inkább, mert a lengyel-orosz határon lengyel részről semmiféle különleges intézkedéseket nem foganatosítottak.

SIROVY KORMÁNYA LETETTE AZ ESKÜT

(PRÁGA.) Sirovy tábornok, miniszterelnök és az új csehszlovák kormány tagjai pénteken este Benes köztársasági elnök előtt letették az esküt.

CSEHSZLOVÁK ÁLLAMPOLGÁR LETT EGY FRANCIA TÁBORNOK

(LONDON.) A londoni csehszlovák követség megerősíti azt a hírt, hogy Paucher tábornok, a prágai francia követség katonai attaséja lemondott a francia hadseregben viselt rangjáról és csehszlovák állampolgárságot vett fel.

SIROVY TÁBORNOK ÉLET RAJZA

Csehszlovákia új miniszterelnökét Sirovy tábornok érdekes utat futott be. 1888. január 24-én született. A világháború elején az oroszországi Kievvben megszervezte a Druzina cseh légiót, amelynek keretei között egyszerű katonaként harcolt. Később az oroszok oldalán küzdött, majd a cári hadseregben tisztí rangot ért el. Résztvett a zborovi csatában és nagyon kitüntette magát. Súlyosan meg is sebesült és félszemét elvesztette. A szovjet kiküldetése után Sirovy Ukrajnában a vörös csapatok ellen harcolt. Később Vladivosztkba vezette a cseh légiót. Majd a szovjet haderőkkel kötött fegyverszünet ideje alatt, 1920-ban visszatért Csehszlovákiába. Egész fiatalon tábornokká léptették elő és 1926-ban a vezérkar főnöke lett.

HAZATÉRT A KÜLÜGYMINISZTER

(GENF.) Petrescu Comnen, Románia külügyminisztere pénteken este elutazott Genfből, a Népszövetség üléséről és visszatért Bucurestibe.

Szörmét

bizalommal MANDELSAUM szücsné! Cal. Regele Ferdinand 20. kapu alatt vásároljon. Átalakítások, javítások szezonelőtti olcsó árban.

A király szentesítette az elemi iskolai oktatás tantervének megváltoztatásáról szóló törvényt

(BUCURESTI.) II. Károly király egyes tantárggyal kapcsolatosan, kivéve a matematikát. A rendeltörvényt a királyi szentesítés után azonnal kinyomtatják és néhány napon belül megküldik az összes iskolák igazgatóságának

Aramvonal...

Egy pár talpalás százhatvan lejjel lepett meg tegnap a cipészem. Erre mit szokot mondani a magamfajta közönséges ember? Vagy azt hogy „hallatlan!”, vagy azt, hogy „disznóság!” Az utóbbi kifejezést használja a jó idegzetű, nyugodt bonhomias ember, aki mindenbe beletörődik, amit változatlanul vél és emellett nem is okoz neki a gyobb feladatot az összeg kifizetése. A vérmesebb, nehezen élő és tevékenységtől duzzadó ember inkább a második, nem egészen parlamentáris kifejezést használja és már toborozza is az elégedetlenkedőket, hogy a sérelmet jövőtegye. A történelem nem egy esetet mutat fel, hogy egy ilyen elégedetlenség széleskörű mozgalmat, végzetes elhatározásokat robbantott ki.

A köziró nem engedheti befolyásolani magát a fellobbanó szenvedélyek által de nem lehet alamuzsi sem, aki mindenbe beletörődik. A megállapítás körültekintés, mérlegelés és ítélet a feladata és e munkájában szeretné az általános véleményt kifejezésre juttatni. Egy cipőtalpalás még nem olyan fontos dolog és esemény, hogy ez átfogó értékű legyen. Ne mis illik bele a komoly jellegű értekezésekbe. A magasabb szempont még mesolyra is hajlamos vele szemben. Mégis érdekes, sőt élethevőző érdekes ezzel a semmisséggel foglalkozni.

Egyetlen érv már elegendő az igazolásra. És ez vitán felül áll. Négy-öt évvel ezelőtt egy cipőtalpalás 70, legfeljebb 80 lej volt. Négy év alatt tehát, ez a közszükségleti cikk kétszeresére drágult. Ha ez a drágulás természetes folyamat, nem lehetne komoly ellenvetést emelni. Vannak árucikkek és vannak idők, körülmények, amelyeknél a drágulás természetes folyamat és nem is káros sem nemzetgazdasági sem általános egyéni szempontból. Ha a buza ára nagyon olcsó, ennek örülhet a fogyasztó, de szenved a termelő és szenved az egész társadalom, mert ez az árvaluta végighullamzik az élet egész vonalán. Nem keres a termelő, nem válhat fogyasztóvá, nincs ipari kereslet, nincs munka, általánossá lesz a szegénység.

Az ilyen folyamatnak az oka rendszerint a külviszonylatban keresendő. Más a helyzet azonban a talp-bőrnél. Ennek nemzetközi árszóját nem politikai és világhajlamos feltételek kormányozzák annál kevésbé, mert ez az ipar szinte minden országban egészen indigénikus természetű. A világcikk: buza, gyapot, olaj, gyarmatáru lehet fokmérője valamilyen világhelyzetnek. De a hazai termékek csak belföldi gazdasági értékek eredője.

Mi lehet tehát az oka a talp és általában a talpalás ilyen „hallatlan” arányu drágulásának? A nyersanyag hiánya? Nálunk, ahol annyira virágzó az állattenyésztés ez kizárt dolog. A nyersanyag drágulása? Ennél a pontnál lehet bizonyosfokú eltérés a normális ártól. Ha a marha ára általában emelkedik, vagy csökken, ez befolyásolja a bőr árát is. Igaz, hogy a marhaárak most jobbak, mint voltak öt évvel ezelőtt. De semmiesetre sem nőttek olyan arányban, hogy ez indokoltá tenné a bőr árának megkétszereződését. És aztán a marha ára nem egyenesen arányos a bőr árával. Csak a spekuláció és a kartellszerű összefogás tehetné azzá. Ez pedig nehezes is, tilos is.

Marad hátra a gyártási költség. Emelkedett-e az utóbbi öt évben a gyártási költség? Erre már határozott nemmel lehet felelni. A gyártási költség ugyanis legnagyobb arányban a munkabérektől függ. Már pedig a bőripari munkások keresete nagyon kis mértékben lehet na-

gyobb, mint volt négy-öt évvel ezelőtt. Mi az oka tehát annak, hogy a jámbor polgár elkeseredetten kiált fel és orvoslást kér elégedetlenségére?

Nehéz erre pontos feleletet adni egyrészt, mert nem állanak rendelkezésre a szükség statisztikai adatok, másrészt, mert nem lehet elbírálni milyen viszonylat áll fenn a bőripar és az általános helyzet között. Lehet, hogy ma a bőripari termékeknek olyan keresletük akad, ami kizárja a figyelmet az egyszerű polgárokkal szemben.

Bármilyen legyen is az oka azonban ennek a hallatlan áremelkedésnek, a jámbor polgár gyanuval él és ezt nem is rejtheti véka alá. Annóra szembetűnő az árdrágulás, hogy önkéntelenül felmerül a vád: ez nem természetes áremelkedés, hanem spekuláció. Ezt mi nehezebben, de a kormány közegei könnyen láthatják és állapíthatják meg. Rajtuk tehát a sor, hogy az elégedetlenség okát konstatálják és az orvoslást megadják.

(bj.)

Szivesen vásárolja mindenki a legjobbat,

a jó minőség azonban seholsem olyan fontos, mint a gyógyszerknél, ahol egészsége forog kockán! Pyramidon vásárlásnál gyakran ki van téve annak, hogy utánzatot kapjon! Ez ellen csak a **„Bayer”** kereszt védi meg! Figyeljen tehát mindig a **„Bayer”** keresztre. A

Pyramidon
TABLETTÁK

valódiak csak a **„Bayer”** kereszttel.

Hanzu királyi helytartó ünnepélyes ígéretet tett a háztulajdon igazságos védelmére
A háztulajdonosok Szövetségének küldöttsége a kormány képviselője előtt

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári Háztulajdonosok Szövetségének tisztelgő küldöttsége kereste fel tegnap hivatalában Hanzu tábornok királyi helytartót. Dr. Cosma Ioan közjegyző vezetésével dr. Bartha Ignác ügyvéd, a szövetség elnöke, Salgó Dezső főmérnök, dr. Kiss Mór ny. egyetemi tanár, Görr Aladár nyug. főfelügyelő, Balázs János ny. vasúti felügyelő, Manastireanu mérnök, Gärtner Mihály egyházközségi gondnok, Goia Vasile pénzügyi tanácsos és Botos János főtitkár jelentek meg a királyi helytartóságon a háztulajdonosok képviselőiben.

Hanzu tábornok kitüntető szívélyességgel fogadta a háztulajdonosok képviselőit, akiknek nevében dr. Cosma közjegyző hosszas beszédében üdvözölte hivatalbalépése alkalmából a királyi helytartót. A háztulajdonosok hódolatát nyilatkoztatta ki Öfelsége Károly királynak, majd kérte a kormány képviselő-

jét, hogy a háztulajdonnal szemben nyujson támogatást. Ezt annál is inkább reméli, mert a királyi helytartó is háztulajdonos lévén, ismeri a fennálló bajokat és az orvoslásra váró sérelmeket. Megemlítette, hogy az alkotmány 16. szakasza biztosítja a tulajdon sértetlenségét, de sérelmezi, hogy a 61. szakasz nem juttat képviseletet a parlamentben a háztulajdonosoknak. Minden társadalmi osztálynak meg lesz a képviselete az új összetételű törvényhozásban, csak éppen a háztulajdonosoknak nem. Ennek a sérelemnek orvoslása annál is inkább szükséges, mert a háztulajdonosok a legnagyobb terheket viselik és ezen a címen az ország forumán is megfelelő hely illeti meg őket.

Hanzu tábornok rövid beszédében válaszolt dr. Cosma szavaira. Megköszönte az üdvözletet és ünnepélyes ígéretet tett arra, hogy a háztulajdon kérdéseiben az igazságos álláspont védelmezője lesz.

ditott, amelyet a kolozsvári közigazgatási bíróság tegnap vett tárgyalás alá és helyet adva az özvegy keresetének, kötelezte Marosvásárhely polgármesteri hivatalát hogy a vonatkozó nyugdíjtörvény értelmében megfelelő nyugdíjösszeget állapítson meg az özvegy részére, miután az 1930. évi folyósított városi segély tulajdonképpen nyugdíjösszegnek tekintendő, amelyet az asszony hosszú évekkel ezelőtt nyomtalanul eltűnt, tehát halottnak tekintendő férje után élvezett.

A megyei mérnök ügye
Alsófehérvármegye prefektusa a f. év nyarán rendelkezési állományba helyezte, illetve elbocsátotta Tellmann Oszkár mérnököt azzal az indoklással, hogy nem tud románul és nem ismeri a szolgálata ellátásához szükséges mértékben a hivatalos nyelvet.

A prefektusj rendelkezés ellen a mérnök felebbezéssel élt a közigazgatási bírósághoz, amely megsemmisítette a megyefőnök rendelkezését, kimondva azt, hogy prefektus nem helyezhet rendelkezési állományba, illetve nem bocsáthat el a szolgálatból mérnököt, akit a közmunkaügyi miniszter nevezett ki királyi rendelettel a szolgálati kör ellátására.

THALIA MOZGÓ! Kettős premier műsor!

I. FORRONGÁS KINÁBAN
Izgalmas film a kínai harcokból. Főszerepben: **FAY WRAY**

II. AZ ÁLARCOS FUTÁR
A legjobb cow-boy film **JOHN WAYNE**-vel
a lovasok királyával. **Szombat, vasárnap, hétfő. 3 óras előadások**

Három érdekes ügyben hozott elvi jelentőségű döntést a kolozsvári közigazgatási bíróság

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Érdekes ügyben hozott elvi jelentőségű döntéseket a kolozsvári közigazgatási bíróság. A Deciu—Chiurdariu—Cocianu tanács tárgyalás alá vette dr. Stoian Victor ügyvéd, Székelyudvarhely városi tisztügyészenek felebbezését, amelyet azért nyújtott be, mert a vármegyei prefektus rendelkezési állományba helyezte. A prefektus azzal indokolta meg intézkedését, hogy dr. Stoian álláshalmozó aki nemcsak városi tisztügyész, hanem a Nemzeti Bank fiókjának jogtanácsosa és titkára a Nemzeti Repülés-alap udvarhelyi fiókjának is. A közigazgatási bíróság megállapítva azt, hogy Székelyudvarhely prefektusa nem adott a védekezésre alkalmat a tisztügyésznek — már pedig a védekezés lehetőségétől senkit sem lehet megfosztani — megállapítva továbbá azt, hogy dr. Stoian megbízatása a Nemzeti Bank fiókjánál és a Repülés-alapnál csak ideiglenes jellegű volt, megsemmisítette a prefektus rendelkezését és a városi ügyészt visszahelyezte állásába.

Egy érdekes nyugdíjmegállapítási kereset
Az 1916. évben Gál Sándor Marosvásárhely város polgármesteri hivatalának alkalmazottja tényleges katonai szolgálatra vonult be, résztvevett a világháborúban és sorsáról hollétéről az 1919. év végéig nem adott semmiféle életjelent magáról. Mindenki azt hitte, hogy a városi alkalmazott hősi halált halt, vagy valahol eltűnt és ezért a városi tanács felelősségére 597 lej segélyt adott havonta. Nyolc évvel ezelőtt azonban beszüntette a segélyösszeget azzal az indoklással, hogy az asszony az 1925. évi nyugdíjtörvény 166. szakasza értelmében nyugdíj és nem segély illeti meg. Nyugdíját viszont csak az kaphat, aki már az 1925. évi nyugdíjtörvény előtt is nyugdíjat élvezett. Ezzel az indoklással a városi tanács beszüntette az asszony részére a segélyösszeg további folyósítását, de a törvényre való hivatkozással nyugdíjat sem állapított meg részére.
Gál Sándorné a polgármesteri hivatal határozata ellen közigazgatási perj in-

Katonatörvénytől tárgyalás izgalmaival és szakértői kihallgatással egy népdal körül

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Ez év májusában, a Madarak és Fák napján történt, hogy Ghisoiu Pantelimon, a marosmegyei Alueni község iskolájának igazgatója ünnepséget rendezett az iskolás gyermekek és a községi előkelőségek bevonásával. Az ünnepségen többek között elénekelték a „Foaie verde iarba deasa” című román népdalt, amely nagy megdöbbenést keltett a hallgatóságban: a melódia ugyanis közismert legionista ének hangjaihoz hasonlított, amelyre a gyermekek egy népdal szövegét énekelték. Az igazgató ellen legionista propaganda miatt eljárás indult, a katonai törvénytől tárgyalást is tartott az ügyben, amelyet nemrégiben elhalasztott egy szakértői kihallgatása végett, aki véleményét kellett mondjon arra vonatkozólag, hogy a népdal melódiáját vették át a legionisták, vagy pedig a népdal készült a legionista ének hangjaira.

Az érdekes ügyben tegnap volt tárgyalás, amelynek folyamán kihallgatták a 33-as gyalogezred zenekarának vezetőjét, aki olyan értelemben nyilatkozott, hogy a népdal melódiája sokkal régebbi, mint a legionista-induló és feltehető, hogy a legionisták voltak azok, akik más szövegre írták át a népdalt. A törvénytől ennek alapján felmentő ítéletet hozott. Ugyancsak tegnap tárgyalta a törvénytől Dumitru Floriu és Bărsa Gheorghe legionisták ügyét, akiket a törvénytől kett, illetve négyhónapi elzárásra ítelt.

Használjon

HORIA

hajmosószeret

Reuter jelenti:

(WASHINGTON.) Cordell Hull külügyi államtitkár kihallgatáson fogadta a washingtoni olasz nagykövet Suvichot és vele hosszas megbeszélést folytatott a most megindítandó amerikai-olasz kereskedelmi tárgyalásokat illetően.

(NEWYORK.) A legutóbbi godesbergi hírek hatása alatt a tőzsde ismét érezhetően kedvetlen lett. A piacra dobott értékpapírok alig találnak felvásárlóra, miért is az árak erősen lemorzsolódtak.

(LOS ANGELES.) A hollywoodi filmipari munkások sztrájkba léptek, mert a vállalatok igazgatóságai megtagadták a kért 10 százalékos fizetésemelést.

(MANCHESTER.) A Manchester—London légijárat utasszállító gépe lezuhant és 5 utasa szörnyethalt. A katasztrófát motorhiba okozta.

(MÜNCHEN.) Hitler kancellár rendelkezése a „barna házat” muzeummá alakítja.

(LEIPZIG.) E héten a következő államok bocsájítottak ki új bélyegeket: Brit Samoa, Bahía, Új Kaledonia, Guatemala, Mauritius, Hollandia, Esztorozság, Mandzsu kuo, Hong-Kong, Holland-India, Egyiptom, Nepal, Francia Marokkó, Kanada és az Egyesült Államok.

(KOBE.) A legutóbbi taifunnak (ezidén már a tizenhetedik) 81 halálos áldozata volt és az anyagi kár meghaladja a 120 millió yent.

(BOMBAY.) Madras környékén kiújultak a vallási villongások. A brit hatóságok mindent elkövetnek a mozgalom elfojtására.

(CAPETOWN.) A Jöreményfok közelében egy brit és egy francia kereskedelmi gőzös összeütköztek. A brit gőzös elsüllyedt. Legénységét és 87 utasát sikerült megmenteni.

(JERUZSÁLEM.) Nablusz környékén tegnap egy csoportba verődött arab terrorista banda és a brit karkahalom között fegyveres összecsapásra került a sor. A formális ütközet folyamán 1 brit tiszt, 2 altiszt és 8 legénységi állománybeli megsebesült, 11 arab elesett és 31 megsebesült.

(KANTON.) Egy kínai kereskedelmi hajón két kolera megbetegedést észleltek. A hajót vesztézzár alá helyezték és utasait, valamint legénységét védőoltással látták el.

(BUENOS AIRES.) Az argentin kormány nagyobb hadiszere megrendelést adott át a német Krupp-műveknek.

— Szeptember 30-ig nem fogadnak el exportkéréseket. Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági minisztérium hivatalosan közli, hogy szeptember 22-ike és 30-ika között a külkereskedelmet szabályozó bizottság egyetlen kivételi kérést sem fogad el, mert ebben az időben a folyó év harmadik negyedére kiadott exporengedélyek kimutatásának összeállítására köti le minden tevékenységét. A folyó év utolsó negyedére érvényes kivételi kéréseket a külkereskedelmet szabályozó bizottság október elsejétől kezdve fogadja el.

Mozi

CAPITOL MOZGÓ: Premier. Világláger: Az éjjeli menedékhely. Gorkij Maxim örökbecsű regénye filmen. Fősz.: Jean Gabin, Suzy Prim, I. Sokoloff.

EDISON MOZGÓ: I. Buffalo Bill, a kalandorfilmek királya, a vadnyugatról, Barbara Stanwickkel. II. A Tarzan szerzőjének filmsodája: A sivatag fia. Kathleen Burkével, a Bengali főszereplőjével.

MUNKÁS MOZGÓ: M. 24., A titkos küldetés. Kémdráma, fősz.: Herbert Marshall, Gertrude Michael és Lionel Atwill. II. A pénz. Zola Emil regénye filmen. Fősz.: Pierre Richard Wilms és Olga Tschehova. III. Híradó. Szombaton, szept. 24-én bál miatt nincs előadás.

ROYAL MOZGÓ: Csak az esti 9.20 órai előadásokon kerül bemutatásra Alice Faye vígjátéka: Sally, Irén és Mery. 3.20, 5.20 és 7.20-as előadásokon Shirley Temple-vel Heidi. Ezt a filmet inspektorátusi engedély alapján, minden tanuló megnézheti.

SELECT MOZGÓ: La Habanera. Főszerepben Zarah Leander. Spanyolzene és dalok. Spanyol táncok és viseletek. Bikaviadalok.

THALIA MOZGÓ: Kettős premier műsor: I. Forrongás Kinában. Fősz.: Fay Wray. II. A titkos futár. John Wayne, a lovaskör királyával.

URANIA MOZGÓ: A fegyversziget titka. Kalanddráma. Fősz.: Ann Sheridan és John Litel.

TESTEDZÉS

Barátky dirigálja a román csapatársort a németek ellen!

Nyolc Venus, két Rapid és egy Ripensia játékos a válogatásban

(BUCURESTI.) A labdarugószövetség válogató bizottsága pénteken délután próbamérkőzést játszott a németek és bolgárok elleni meccsen számbajelölhető játékosokkal és ennek alapján a következőképpen állította össze a két együttest:

Németország ellen: David Venus — Sfera Venus, Albu Venus, Vintilă Rapid Gain Venus, Demetrovics Venus — Orza Venus, Ploesteanu Venus Barátky Rapid, Bodola Venus, Dobay Ripensia.

Tartalékok: Radulescu Rapid, Bürger Ripensia, Pop és Dobra.

Bulgária ellen: Sadovskij Juventus — Wetzter II. Rapid, Felecan I. Victoria — Bărbulescu Venus, Fieraru Venus, Nis-

tor Victoria — Oană Juventus, Moldovan Rapid, Reuter TMAC, Praszler Rapid, Bogdan Rapid.

Tartalékok: Jordăchescu, Jonescu és Crum.

A válogatott játékosok a tegnapi edzésen igen jól mozogtak, a csatárok is gólképeseknek bizonyultak. A németek elleni csapat két féldíós próbamérkőzésen 6:3 (4:1) arányban győzött a „bolgár” csapat ellen. Góllövők: Barátky (3) és Bodola (3), illetve Praszler (2) és Bogdan.

A németek elleni együttes az edzés után rejtekhelyre vonult, míg a bolgárok ellen szereplő csapat ma elutazott Ruszcsukba, ahol a mérkőzés lesz.

Egyelőre nem állították össze a kontinens csapatát Anglia ellen Kik esélyesek a válogatásnál?

(ZÜRICH.) A nemzetközi labdarugószövetség válogatóbizottsága, amelybe Mauró dr. (Olaszország) Dietz dr. (Magyarország) és Lotsy (Hollandia) mellé Barreau (Franciaország), Herberger (Németország) és Meissner dr. (Csehszlovákia) is meghívást kapott, tegnap ült össze, hogy összeállítsa a kontinens válogatott csapatát, amely október 26-án mérkőzik meg az angolokkal Londonban.

A bizottság kétórás tanácskozás után az egyes országok képviselőinek jelentései alapján, 50 játékosból álló keretet állított fel. A kijelölt keretből a legutolsó formák alapján október 21-én állítják össze a kontinens csapatát, amelynek technikai vezetésével Pozzo olasz

szövetségi kapitányt bízták meg

A válogató-bizottság munkáját a legteljesebb titokzatosság veszi körül még az ötventagú keretbe besorozott játékosok neveit sem közölték a nyilvánossággal. Annvit azonban sikerült megállapítani, hogy a válogatásnál a következő játékosok esélyesek:

Németország: Platzer, Janes, Kupfer, Kitzinger.

Olaszország: Olivieri, Foni, Rava, Andreolo Piola, Meazza, Ferrari, Colaussi.

Magyarország: Biró, Lázár, Sárosi dr., Zsengeller.

Svájc: Minelli, Vernati, Bickel.

Belgium: Braine.

Hollandia: Backhys.

Igy áll a kerületi bajnokság!

I. csoport:						
1. KMSC	3	2	0	1	4:2	4
2. Echo	1	1	0	0	2:0	2
3. CFR	1	1	0	0	5:3	2
4. KAC	2	0	0	2	3:8	0
5. UEC	1	0	0	1	0:1	0

II. csoport:						
1. UAC	2	1	1	0	5:2	3
2. Vasöntöde	2	1	1	0	5:3	3
3. Napoca	2	0	0	2	1:6	0
4. Reuniunea	2	0	0	2	0:6	0
5. Haggibbor	2	0	0	2	0:6	0

Kilencvenegyzeser: Ferencváros—Hungária. Vasárnap, a magyar NB keretében kilencvenegyzeser találkozik a Ferencváros örök riválisával, a Hungária legénységével. Az eddigi 93 mérkőzés közül 40-et a Hungária, 30-at a Ferencváros nyert meg és 23 döntetlenül végződött.

Feloldották Somogyi Klárit a felüggesztés alól. A román tenisz-szövetség visszaadta Somogyi Klári versenyzési jogát, amelyet a magyar teniszcsapatban való szereplése miatt vont meg Kikötése azonban az, hogy Somogyi Klári nemzetközi mérkőzéseken mindaddig nem szerepelhet, amíg magyar állampolgárságot nem nyer.

KMSC-ifik. A KMSC labdarugószakosztálya felhívja az alábbi játékosokat, hogy vasárnap reggel fél 9 órakor jelenjenek meg a sporttelepen a KAC elleni bajnoki mérkőzésre. Dán, Riebel, Gálffy, Crisan, Benkő, Moldovan, Sztankovits, Palkó, Maver, Barabás, Dorian, Juhos, Takács Lengyel és Boér.

Házi atlétikai viadalt rendez vasárnap délelőtt fél 10 órai kezdettel a Károly-pályán a KMSC. A munkásatlétikaversengésből előreláthatólag szép eredmények születnek.

12:4-re győzött a budapesti BSzKRT ökölvívócsapata a lettországi Jelgawában.

Anglia—Irország 8:2 (5:0). Belfastban 60.000 főnyi közönség előtt győzött az angol válogatott az irek ellen.

Surlasiu professzor és Pitea mérnök lemondottak a labdarugóállomány vezetésében viselt tisztségükről. Helvétük Adorján Árpád és dr. Marcian Romul kerültek a vezetésbe.

Először játszik vasárnap a nagykarolyi Victoria ellen az Universitatea legénysége. Az érdekes B-ligás mérkőzés vasárnap délután fél 5 órakor kezdődik Beldeanu kapitány vezetésével. A mérkőzésen megafonon át közvetítést adnak a román—német mérkőzésről is, úgyhogy a közönség egyszerre két meccset élvezhet.

Ma—ar edzőt akar szerződtetni az egyiptomi atlétikai szövetség a versenyzők szakszerű iránítására.

Belgrád—Temesvár városközi mérkőzés lesz vasárnap a bánáti fővárosban.

Dánia—Svédország 6:5 (3:3). Göteborgban folyt le a két ország kézilabda mérkőzése.

Nagyszerű sportot ígér a KMSC országúti kerékpárversenye. A KMSC kerékpáros szakosztálya vasárnap rendezi országúti versenyt Arad és Nagyvárad legjobb versenyzőinek bevonásával. A verseny rajta Nagyváradon lesz vasárnap a reggeli órákban. A kolozsvári vármegyéhez a déli órákban futnak be a kerékpárosok. A jó sportot ígérő verseny zsűrijében dr. Deutschek Géza, Hambrick Kálmán, Hidegh Márton, Simon Sándor, Finkler Samu, Blánár Gyula, Kun József, Szabó József, Regőczy István foglalnak helyet, míg a rendezés nehéz feladatát Szabó Dénes, Gálffy Viktor, Szabó Dénes II, Bereczki József, Veres Lajos, Delnegro Ernő, Csomós Gábor, Gáll, Ignác Henzesz Lajos, Kulcsár György, Illvés Sándor és Deák Ferenc végzik. A verseny sportszerű lebonyolítását Hidegh Márton, Molnár Gyula és Hambrick Kálmán látják el.

Társaság

() A kolozsvári sütőipari munkások folyó hó 25-én, vasárnap délután 4 órakor az Építőmunkás Otthonban igen fontos szakmai gyűlést tartanak.

() Mulatságok. Ma, szombaton este 9 órakor van a famunkások nagy szüreti táncmulatsága az Építőmunkás Otthonban. — Ma, szombaton este van a dohánygyári munkások nagy körülményekkel előkészített mulatsága a Vasmunkás Otthon disztérmeiben.

() Vasmunkások tea-estélye. A kolozsvári vasmunkások f. hó 25-én vasárnap este 8 órai kezdettel tea-estélyt rendeznek a Vasmunkás Otthonban. Vendégeket szívesen lát a rendezőbizottság

2:1-re vezet a román teniszcsapat a csehek ellen. Bucurestiből jelentik: A román-cseh teniszmérkőzés második napján a Schmidt—Caralulis román kettős 6:3 6:2, 5:7, 6:3 arányban győzött a Cejnar—Ambros cseh páros ellen s így az országok közötti mérkőzés állása 2:1 a román csapat javára.

Felmentette a katonai törvényszék a vendégülöst, aki néhány üveg konyakot vett el hitelezőjétől adóssága fejében

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Miron Traian kolozsvári vendégülös állott tegnap életveszélyes fenyegetés vádjával a katonai törvényszék előtt. A vádlott ellen Dobros Vasile, a Zöldsapka tulajdonosa tette a feljelentést, amely szerint Miron, távollétében behatolt a vendégülösébe, megtámadta a feleségét, néhány üveg konyakot ellopott és azazal fenyegette meg feleségét, hogy megöl. A vádlott a tárgyalás folyamán elmondotta, hogy Dobros az ő vendégülösében tartotta meg esküvőjét, amely alkalommal kisebb összeggel adós maradt neki. Ő a Zöldsapka felé járván, először az összeget kérte az asszonytól és amikor nem kapta, az adósság fejében elvett néhány konyakos üveget. De tagadta, hogy megfenyegette volna az asszonyt. A vádlott kihallgatása után, az ügyész kérte megbüntetését, majd pedig Popescu Ilarie ügyvéd-kapitány fejtegette ki, hogy védelem nélkül, az egész ügy csak egy inszenálás Dobros részéről, aki egyébként nem is volt ott az állítólagos fenyegetés megtörténtekor. A törvényszék elfogadta a védelem állításait és a tanu kihallgatások alapján megvonzódván a vádlott ártatlanságáról, felmentette őt.

Új terv a palesztinai kérdés megoldására

(BEJRUTH.) A Rador jelentése szerint Nuri pasa, Irak volt minisztere, nőke Egyiptomon keresztül Londonba utazott Elutazása előtt a volt miniszterelnök kijelentette, hogy hosszas tárgyalásokat folytatott le Jeruzsálem volt főmuftijával és ezeknek a megbeszéléseknek, valamint személyes tapasztalatai alapján részletes és új tervet dolgozott ki a palesztinai kérdések megoldására.

Rádió

VASÁRNAP, szeptember 25.
Bucuresti. 8.30: Ritmikus torna, rádióhír adó, szórakoztató zene, hangverseny, háztartási és orvosi tanácsadó, hírek. 9.55: Istentisztelet, egyházi zene. 12.30: Országgyűlési szöveg. 13.10: Déli harangszó, kulturális és sporthírek. 13.25: Predescu Victor zenekara. 14.10: Hírek, időjelentés. — 14.30: Victor Predescu zenekara. 15.30: Előadás a gazdáknak. 15.45: Emil Fanea román dalokat énekel. 16.05: Háztartási előadás. 16.25: Radulescu zenekara. 19: Időjárásjelentés. 19.02: Orvosi aktualitások. 19.17: Hangverseny. 19.58: Sporthírek. 20: Híres hanglemezek. 21.15: Rádióhangverseny. 22: Rádióhírek. 22.10: Hangverseny. 23: Sporthírek. 23.15: Előadás a román zenéről.

Budapest I.: 10: Egyházi ének, szentbeszéd. 10.45: Hírek. 11: Ref. Istentisztelet. 12: Egyházi ének, szentbeszéd. 13.30: Zenekar. 15: Hanglemezek. 16: Előadás. 17.30: Zongoraverseny. 18.15: Előadás. 18.45: Cigányzene. 19.20: Szalonzene. 20: Előadás. 21: Sporteredmények. 21.10: „Texasi vakáció” hangjáték. 23.05: Hírek. 23.25: Jazzzene. 24.25: Hanglemezek. 1.05: Hírek.

HÉTFŐ, szeptember 26.
Bucuresti: 6.30: Reggeli műsor. 13.15: Hírek. 13.25: Lemezek. 14.10: Hírek. 15.20: Hírek. 19: Időszéri any. 19.17: Lemezek. 20: Szórakoztató zene. 21: Felolvasás. 21.15: Vonósnyegyes. 22: Hírek. 22.15: Vendégülös zene.

Budapest I.: 7.45: Reggeli műsor. 11: Hírek, felolvasás. 13.05: Fúvószen. 13.30: Hírek, cigányzene. 15.35: Hírek. 17.15: Diákférfi. 17.45: Hírek. 18: Szalonfűtős, felolvasás. 19.30: Dalárdák. 20.20: Hanglemezek. 21.10: Előadás. 21.40: Hírek. 22: Zenekar, előadás. 23.15: Tánclemezek. 1.05: Hírek

Felmondja-e a kollektív-szerződést a Dermata-gyár munkássága?

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári Dermata-gyár munkásainak kollektív-szerződése október 15-én lejár. A gyár-igazgatósággal kötött megállapodás értelmében a szerződést a lejárát előtt két héttel mondhatják fel a felek, ha ez nem történik meg, annak érvénye automatikusan meghosszabbított. A gyár munkássága szeptember 28-án gyűlést tart és ezen foglal állást a kollektív szerződés ügyében és határozatát közölni fogja az igazgatósággal.

Kirobbant az ellentét a szabóiparosok és konfekciósok között a munkaügyi felügyelősegen

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári szabóipari munkások, mint arról megemlékeztünk, bérmozgalmat indítottak, amelynek keretében új kollektív-szerződés megkötését szorgalmazták. A mesterekkel lefolytatott közvetlen tárgyalások sikertelenül végződtek és így az ügy a munkaügyi vezérfelügyelőség elé került. Clonda felügyelő pénteken magához kérte a munkaadók és munkások képviselőit, hogy megkísérelje az egyezséget a felek között. Mindkét részről meg is jelentek a felügyelő előtt, de érdemi tárgyalásra nem kerülhetett sor, mert a kismesterek képviselői kijelentették, hogy a konfekciósokkal közösen nem hajlandók tárgyalni. A munkaügyi felügyelő ezért úgy intézkedett, hogy az egyeztető tárgyalásokat a kismesterekkel kezdje, a konfekciósokkal pedig szerdán folytatja le. A tárgyalások kimenetele elé a munkások nagy érdeklődéssel tekintenek, remélik, hogy mozgalomuk úgy a kismestereknél, mint a konfekciósoknál eredményes lesz.

Kéthónapi elzárást kapott, mert a hatóságok által átírt legiónista kereszt felírásáról leszede a táblát

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Ez év februárjában történt, amikor a hatóságok szigorú intézkedéseket vezettek be a legiónista mozgalom letörésére, hogy az albamegyei Cacova község előjárósága rendeletet adott, hogy fessék át a községben álló Mota és Marin emlékére emelt táblát és fedjék le annak felírását egy bádogtáblával. A rendelet annak rendje és módja szerint végre is hajtották, egy munkás fehérre festette le a keresztet és szögezte le a felírást és annál nagyobb volt a meglepetés, hogy másnapra a bádoglap eltűnt és ismét jól láthatóvá lett a kereszt felírata. A csendőrség bevezette a nyomozást és megállapította, hogy a tettes Hanu Traian közismert legiónista egyetemi hallgató. A fiatal ember ügyét távollétében tegnap tárgyalta a katonai törvényszék, amely a falu csendőrmesterének terhelő vallomása után kéthónapi elzárásra ítélte távollétében a vádlottat.

— SZINIELŐADÁS A RÓM. KATH. GIMNÁZIUMBAN. A „Dambul Rotund“ román kath. Jézus Szive kápolna híveinek műkedvelő gárdája f.évi szeptember 25-én este fél 8 órai kezdettel a római katolikus gimnázium dísztermében színelőadást rendez. Az előadás „A betyár kendője“, Abonyi Lajos ismertnevű 6 felvonásos népszínműve kerül bemutatásra. Az előadás előtt a Dambul Rotund-i Jézus Szive dalárda Kostyák Imre karnagy vezetésével Tárca Bertalan: három Petőfi-dalát énekli. A színelőadás iránt melynek sikerét a több alkalommal már nagy elismeréssel szerepelt Dambul Rotund-i műkedvelő gárda biztositja — már előre is nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— Temetőlátogatás. A kolozsvári Chevre Kadischa értesíti az érdekelteket, hogy szeptember 25-én, vasárnap, 28-án, szerdán és október 2-án vasárnap mindkét temetőben kint lesznek megbízottai, hogy a temetőlátogatók rendelkezésére álljanak.

PHILIPS RADIO

megnyitja az új szerezont a

SZENZACIONALIS 1939-ES MODELLEKKEL

KERESSÉ FEL A VISZONTELADÓINKAT

Bornemisa dr. Kolozsvár új polgármestere a város lakosságának támogatását kéri jövőendő munkájában

Dr. Popa Adam ügyvéd és Pácal ny, tábornok az új alpolgármester

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Kolozsvár város vezetésében változás állott be. Hanzu királyi helytartó pénteken délután magához kérte dr. Bornemisa Sebastian volt alminiszter és közölte vele, hogy a belügyminiszter királyi dekrétummal őt nevezte ki a város polgármesterévé.

Dr. Bornemisa volt államtitkár megbízatása a város lakossága körében nagy megelégedettséget, örömet keltett. Pár évvel ezelőtt már dolgozott a város élén mint polgármester és már akkor is megbecsülést szerzett magának igazságos rendelkezéseivel és lelkes munkálkodásával. Ünneplés beiktatása a jövő hét csütörtökjén megy végbe a város háza dísztermében. A beiktatáson megjelenik Hanzu királyi helytartó, a hatóságok és egyházak vezetői is. Az ünneplés aktus után fogadás lesz.

Munkatársunk beszélt dr. Bornemisa új polgármesterrel, aki kinevezéséről és munkájáról a következőket mondotta:

— Hanzu királyi helytartó ur ma délután közölte velem, hogy a belügyminiszter engem nevezett ki királyi dekrétummal a város polgármesterévé Filipescu Richard táblabíró helyett, akinek megbízatása ideiglenes jellegű volt. A két alpolgármesteri tisztség betöltésére Popa Adam dr. ügyvéd, volt prefektus és Pacala Aurel nyugalmazott tábornok kapott megbízást. Munkámban egy elv vezérel — mondotta a továbbiakban az új polgármester — minden jogos és törvényes kérést meghallgatok és teljesíteni fogok. Folytatni kívánom azt a munkát, amelyet előző polgármesterségem alkalmával megkezdtem és ehhez a munkához kérem a város lakosságának megértő támogatását.

Diszes ünnepség keretében szentelik fel Varga Béla dr. unitárius püspököt

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az unitárius egyház zsinati főtanácsa ünnepi ülésre ül össze október 2-án Kolozsváron, hogy felszentelje és beiktassa diszes méltóságába Varga Béla dr. püspököt. Az ünnepi ülés keretében iktatják be tisztségébe Kiss Elek dr. egyházkerületi főjegyzőt, valamint az új espereseket és felügyelő gondonokat és

ezzel kapcsolatosan kerül sor az új lelkészek felszentelésére is.

A főtanács ülése, amely előreláthatólag több napot vesz igénybe október 2-án délelőtt 9 órakor kezdődik az unitárius kollégium dísztermében. Az elnöki megnyitó és a főtanács megalkulása után kerül sor Kiss Elek dr. főjegyző és az új egyházi tanácsosok es

küttételére. Ezután a különböző bizottságokat jelölik ki, megállapítják a tárgysorozatot, beveszik az új esperesek és felügyelő-gondnokok esküjét, majd a főtanács átvonul a templomba, ahol Varga Béla dr. püspök ünneplés beiktatása történik meg. Halmágyi János marosközti esperes mond imát, majd az eskütétel után beszédet mond az új püspök. Az ünneplés ismétisztetel után a főtanács újra összeül és folytatja tanácskozásait. Meghallgatja a püspöki jelentést, bemutatják a felszentelendő új lelkészeket. Ezután a különböző választásokat és jelentéseket ejtik meg, amelyek közül különösen figyelemre tarthat számot a tanügyi jelentés, valamint a szórványok helyzetéről szóló beszámoló.

A főtanács ülést megelőző napon a Tanítók Egyesületének, az Unitárius Nőszövetség, az Unitárius Irodalmi Társaság és a Dávid Ferenc Egylet közgyűlése folyik le, amelyet nivós templomi hangverseny követ.

A minden versenyen felüli

DOMBRIA

tiszta gyapju, valódi Homespune szövetek, a gazdasági kiállításon szintén aranyéremmel kitüntetve, csak is a készítőnél, Str.

REGINA MARIA 4. SZÁM ALATT

találhatók 75 cm szélességben, méterenként 200 lejűl 500-ig.

Arany hirdetések

Figyelem!

Apróhirdetési áraink a további intézkedésig a régiéknél maradnak.

LEVELEZÉS

MAGAS barna 25 éves román leány megismerkedne magas, finom lelkű vasutas, vagy hasonló nyugdíjas állású komoly szándékú fiatalemberrel. „Dolgozó nő” jellegre a kiadóba. (343)

DR. Cherestiesiu Victor román nyelvlektort megkezdte. Érdeklődők „Culturából” (Memorandului 4.) jelentkezzenek. (P 817)

ADÁS-VÉTEL

ARANY fogakat, gyémánt és brilliáns tárgyakat (akár tört állapotban) állandóan veszünk. Casa Orologeler, Ema Weisz, Cluj, P. M. Viteazul 11. (T 1269)

TALPAT, BÖRT, JÓ SZAKEMBER CSAK HOLLANDUS-NÁL VESZ. REGELE FERDINAND 65. (VT 1200)

GYERMEKKOCSI modern sötétkék, jó állapotban eladó. Mund, Str. Praporgescu 28. szám. (344)

VARRÓGÉP olcsón eladó. Str. Goga 11., ajtó 5. (347)

BUTOROK, férfi és női ruhaneműk, edények stb. eladók. Str. Paris 14. (348)

ELADÓ új sötétszürke férfiruha közep-termetre. Cal. Traian 14. Goldnernél. (349)

MINDENFÉLE butorokat veszek és eladok. Str. Gen. Poetas 15. (351)

UJONNAN épített, nem teljesen befejezett ház kettő szoba, konyha, előszoba, minden áron családi okok miatt eladó. Értekezni Str. Călugăreni 9. (353)

1313 négyzetméter telek 1 szoba, konyha és mellékhelyiségekkel eladó. Ára 50 ezer lej. Stanca-fürdőbérletől balra, Căbut Alexandru. Str. Brasovului. Kézpénzvételnél 46.000 lej. Bővebbet Pop, Str. Memorandului 12. (357)

EGY ház eladó. Str. Războieni 15. (358)

ELADÓ kasszós méhcsaládok, külön anya, dob raj, lépesmész. Col. Măesti 4. (360)

HETI 50 LEI

részletfizetésre vásárolhat férfi és női I.-a cipőket, sonokát és gyermekcipőket

„ARCO”

cipőkereskedelmi vállalat, Str. Memorandului 25. Telefon: 18-25.

GYÉKÉNY különböző nagyságban olcsón eladó. Cim: Krausz Victor, Str. Chintăului 1. szám. (361)

DANIEL-kályha eladó. Str. Maramures 16. szám. (363)

EGY gyermekocsi és egy férfi télikabát eladó. Str. Brătianu 14., balra 1. ajtó. (365)

KONYHABUTOROK különböző színekben eladók. Institutul de Minori, Str. Fabrica de Zahăr 47. (366)

FINON kivitelű teleháló, kombinált szekrények, ebédlőberendezés és recamier eladó. Műasztalos, Str. David 3. (369)

OLCSÓN eladó egy új modern konyhaberendezés. Str. Berthelot 10, az asztalosnál. (370)

KÉTHOLDAS gyümölcsös, 3 szoba, konyha, mellékhelyiségek, villanyvilágítás a Szent György hegyen eladó. Ért.: Foto-Agoston, Reg. Ferdinand 40. (371)

MODERN háló, konyhaberendezés, goblen képek eladók. Str. Traian 82. (373)

KEVESET használt női Singer varrógép olcsón eladó. Cal. Traian 51. (379)

180 literes pálinkafőzőüst eladó. Cim a kiadóban. (P806)

KERESEK egy használt szobakályhát megvételre. Cim a Novában. (P810)

JÓ állapotban levő komplett ebédlő elköltözés miatt eladó. Cim a kiadóban. (P815)

HASZNÁLT írógépet jó állapotban venni. Cim a Novában. (P816)

ÖREG házaspáraktól házat veszek, lakást biztosítok életük végéig. Str. Brutariilor 10., Földes. (P819)

HASZNÁLT sezlón eladó. Moșilor 23-a. (P 822)

FEL háló, egy aranyrámás nagy tükör eladó. Str. Moșilor 69. (P824)

ELADÓ dunyhák, párnák, vaságy. Cal. Moșilor 95.-a. (P 826)

SZVETTERT, pulovert, férfikalapot, sapkát, nyakkendőt, harisnyát legolcsóbban a „Carmen Sylva” üzletben vásárolhat, Cluj, Str. Reg. Maria 12. (P836)

ELADÓ konyhaberendezés, gyermekágy. Reg. Maria 38., Handler (P 827)

ELADÓ káposztáshordó, fürdőkád, tar-gonca, zsirosbádóg, boa, téli halinacsizma. Str. Treacătoare 7-a. (382)

EGY szép kis telek, szoba, konyha, beton-pince eladó. Str. Maramuresului 62. (387)

GYERMEKKOCSI, modern, kifogástlan állapotban eladó. Cal. Reg. Ferdinand 93., III., 8. (391)

ELADÓ két leányka kabát, 1 hegedű, 1 nagy filodendron és szobai virágok. Str. Masiniștilor 11. (391)

FODRASZ székek eladók. Érdeklődni: Cal. Reg. Ferdinand 125. (395)

ELADÓ egy puhafa háló iker ággyal és egy jókarban levő főzőkemence. Str. Albinei 41. (396)

STELÁZSIK, pultok gabonatarító láda olcsón eladó. 2-4-ig. Str. Sub deal 8. (398)

MÉSZÁROSOK figyelmébe. 3 darab mangalica zsirdiszón eladó. Str. Densușianu 18. (400)

ELADÓK zománcos fürdőkádak olcsón. Cal. Mar. Foch 81. (402)

ELADÓ ház, két szoba, konyha, mellékhelyiségekkel. Str. Fluturilor 47. (403)

ELADÓ új ház Traian ut, 2 komfortos lakással 510.000 lejért. Cal. Traian 11. d. e. 9. d. u. 2-4. Szabónál. (404)

KOMBINÁLT lakkcsiszolt halószoba és egy festetlen háló darabonként is olcsón eladó. Ugyanott készitünk legszebb konyhaberendezéseket. Cal. Reg. Carol 36. (407)

TURISTA bakancs kitűző állapotban, alig használt férfiruha eladó. Str. Grigorescu 57., Molnár. (409)

SÜRGŐSEN eladó Békásban háromnegyében 48.000 lejtől 300.000 lejig. Str. A. Muresan 98. (413)

SÜRGŐSEN eladó házhelyek villanegyében 48.000 lejtől 300.000 lejig. Str. A. Frâncu 9. (414)

AZ ingatlan arany. Siessen a dr. Ligethy ingatlanforgalmi irodájába és váltsa be pénzt aranyra, ahol már 30.000 lejé is egyszerűen ingatlanba fektetheti. Dr. Ligethy, Cal. Reg. Ferdinand 40. (T1347)

MENYASSZONYI és névnapj ajándékokat legolcsóbban mégis csak Kerekes porcelánscarnokban vásárolhat. (T 1346)

ELADÓ házhelyek Someseni és Bulgária telepen. Ért.: dr. Mircea Georgescu ügyvéd. Str. Băii 21. Tel.: 13-09. (T 1341)

PADLÁS, pincelom eladó. P. Carolina 8. (P840)

ELADÓ világos masszív háló, függöny, villanylámpa, egy nagy kép. Cal. Moșilor 11., hátul az udvarban. (P838)

EGY komplett háló eladó. Cim: Str. Budai Deleanu 2-b. (P837)

HÁLÓZATI rádió 2000 lejért eladó. Ért.: este 6-9-ig. Uzinile Electric 13. (P832)

ELADÓ szép kivitelű modern diófa háló szobák és kombinált szekrények, asztalosnál a Diana fürdő udvarán, bejárat a Str. Goga-n. (401)

ALLÁST KERES SZERÉNYIGÉNYŰ tanítónő gyermekek mellé ajánkozik. Csuzdi Anna, Marosvásárhely, Str. Avram Iancu 25. (VT1350)

DEUTSCHE sucht Stelle zu Kindern oder Wirtschaft Firma Nova. (P820)

ALLÁST KAPBAT EGY jó vasdoláló segéd felvétetik azonnalra. Helta, Cal. Mar. Foch 107. (263)

ÜGYES kifutóleányt keres Salon „Mimosá”. Str. Regina Maria 49. (350)

SZIJGYÁRTÓ tanuló felveszek. Str. Cernăuți 20. (364)

NAGYVÁLLALAT keres perfekt románul, németül tudó német gyors- és gépirót, vagy gyors- és gépirónót. Ajánlatokat a személyi adatok és eddigi praxis megadásával „Gyorsíró” jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja. (405)

BEJÁRÓNÓT keresek. Str. Massaryk 36. Háztulajdonos. (394)

KERESEK állandó munkára fiatal felnőtt női varróleányt és egy tanuló. Str. Dacia 4. (397)

JEGYSZEDŐNÓT keres azonnalra a Ro-yal Mozgó. (T 1342)

TANULÓLEÁNYT felvesz „Doina” kanzalozalon. Str. Reg. Maria 4. (P831)

3 hónapos ikrek mellé gondozónőt keresünk délelőtti elfoglaltságra. Szőke, P. Cuza Vodă 2. (399)

ÜGYES fiu kosztal tanulónak felvétetik. Str. Bădescu 14. Cukrázműhely. (P839)

FRAULEINT keres 2 éves gyermek mellé esetleg félnapra Prof. Nanu Regalá 54. Jelentkezés 1-3 között. (P836)

KISZOLGÁLÓ kisasszonyt keres Kindl cukrászda, Cal. Reg. Ferdinand 3., az udvarban. (380)

KERESEK középkorú jobb nőt, minden házimunkára, fizetéssel. Str. Donat 136. vendéglő. (P807)

KERESEK kezdő, románul, magyarul tudó gépirónót. P. Unirii 9., I. 16. (P811)

RENDSZERETŐ fiatal cukrászsegéd okt. 1-re. Ugyanide egy jóérkölcű fiut tanuló-nak felveszünk. Cim a kiadóban. (VT1351)

NÉMET frauleint keresek 5 éves leányomhoz. I. Maniu 39. (P818)

ÜGYES mosónőt, vasalónőt uri házhoz keresek. Str. A. Muresan 43. (P829)

ASZTALOS segédek állandó munkára felvételnek. Str. Memorandului 16. (P830)

JÓ családból való, középiskolát végzett tanulóleányokat felvesz divatszalon. Cim a kiadóban. (383)

KERESKEDŐSEGÉDET azonnali belépésre is felveszünk. Grün Sándor, fűszer és lisztkereskedés. P. M. Viteazul 35. (384)

KÜLÖNFÉLEK KALYHÁT Zefirt, vagy Meidingert télire kölcsönvennék. Cim a kiadóban. (342)

HEGEDŰORÁKAT adok zeneakadémiai végzettséggel. Diviaczky Mária, Str. Romei 16. szám. (352)

ALSÓS, vagy elemista tanulók tanítását elvállalom. Cim a kiadóba kérek „VII-es” jeligére. (368)

KÜLÖNFÉLEK KALYHÁT Zefirt, vagy Meidingert télire kölcsönvennék. Cim a kiadóban. (342)

HEGEDŰORÁKAT adok zeneakadémiai végzettséggel. Diviaczky Mária, Str. Romei 16. szám. (352)

ALSÓS, vagy elemista tanulók tanítását elvállalom. Cim a kiadóba kérek „VII-es” jeligére. (368)

KÜLÖNFÉLEK KALYHÁT Zefirt, vagy Meidingert télire kölcsönvennék. Cim a kiadóban. (342)

HEGEDŰORÁKAT adok zeneakadémiai végzettséggel. Diviaczky Mária, Str. Romei 16. szám. (352)

ALSÓS, vagy elemista tanulók tanítását elvállalom. Cim a kiadóba kérek „VII-es” jeligére. (368)

KÜLÖNFÉLEK KALYHÁT Zefirt, vagy Meidingert télire kölcsönvennék. Cim a kiadóban. (342)

HEGEDŰORÁKAT adok zeneakadémiai végzettséggel. Diviaczky Mária, Str. Romei 16. szám. (352)

ALSÓS, vagy elemista tanulók tanítását elvállalom. Cim a kiadóba kérek „VII-es” jeligére. (368)

KÜLÖNFÉLEK KALYHÁT Zefirt, vagy Meidingert télire kölcsönvennék. Cim a kiadóban. (342)

HEGEDŰORÁKAT adok zeneakadémiai végzettséggel. Diviaczky Mária, Str. Romei 16. szám. (352)

ALSÓS, vagy elemista tanulók tanítását elvállalom. Cim a kiadóba kérek „VII-es” jeligére. (368)

KÜLÖNFÉLEK KALYHÁT Zefirt, vagy Meidingert télire kölcsönvennék. Cim a kiadóban. (342)

HEGEDŰORÁKAT adok zeneakadémiai végzettséggel. Diviaczky Mária, Str. Romei 16. szám. (352)

ALSÓS, vagy elemista tanulók tanítását elvállalom. Cim a kiadóba kérek „VII-es” jeligére. (368)

KÜLÖNFÉLEK KALYHÁT Zefirt, vagy Meidingert télire kölcsönvennék. Cim a kiadóban. (342)

HEGEDŰORÁKAT adok zeneakadémiai végzettséggel. Diviaczky Mária, Str. Romei 16. szám. (352)

ALSÓS, vagy elemista tanulók tanítását elvállalom. Cim a kiadóba kérek „VII-es” jeligére. (368)

KÜLÖNFÉLEK KALYHÁT Zefirt, vagy Meidingert télire kölcsönvennék. Cim a kiadóban. (342)

HEGEDŰORÁKAT adok zeneakadémiai végzettséggel. Diviaczky Mária, Str. Romei 16. szám. (352)

ALSÓS, vagy elemista tanulók tanítását elvállalom. Cim a kiadóba kérek „VII-es” jeligére. (368)

KÜLÖNFÉLEK KALYHÁT Zefirt, vagy Meidingert télire kölcsönvennék. Cim a kiadóban. (342)

HEGEDŰORÁKAT adok zeneakadémiai végzettséggel. Diviaczky Mária, Str. Romei 16. szám. (352)

ALSÓS, vagy elemista tanulók tanítását elvállalom. Cim a kiadóba kérek „VII-es” jeligére. (368)

KÜLÖNFÉLEK KALYHÁT Zefirt, vagy Meidingert télire kölcsönvennék. Cim a kiadóban. (342)

HEGEDŰORÁKAT adok zeneakadémiai végzettséggel. Diviaczky Mária, Str. Romei 16. szám. (352)

ALSÓS, vagy elemista tanulók tanítását elvállalom. Cim a kiadóba kérek „VII-es” jeligére. (368)

KÜLÖNFÉLEK KALYHÁT Zefirt, vagy Meidingert télire kölcsönvennék. Cim a kiadóban. (342)

HEGEDŰORÁKAT adok zeneakadémiai végzettséggel. Diviaczky Mária, Str. Romei 16. szám. (352)

ALSÓS, vagy elemista tanulók tanítását elvállalom. Cim a kiadóba kérek „VII-es” jeligére. (368)

KÜLÖNFÉLEK KALYHÁT Zefirt, vagy Meidingert télire kölcsönvennék. Cim a kiadóban. (342)

HEGEDŰORÁKAT adok zeneakadémiai végzettséggel. Diviaczky Mária, Str. Romei 16. szám. (352)

ALSÓS, vagy elemista tanulók tanítását elvállalom. Cim a kiadóba kérek „VII-es” jeligére. (368)

KÜLÖNFÉLEK KALYHÁT Zefirt, vagy Meidingert télire kölcsönvennék. Cim a kiadóban. (342)

HEGEDŰORÁKAT adok zeneakadémiai végzettséggel. Diviaczky Mária, Str. Romei 16. szám. (352)

ALSÓS, vagy elemista tanulók tanítását elvállalom. Cim a kiadóba kérek „VII-es” jeligére. (368)

KÜLÖNFÉLEK KALYHÁT Zefirt, vagy Meidingert télire kölcsönvennék. Cim a kiadóban. (342)

HEGEDŰORÁKAT adok zeneakadémiai végzettséggel. Diviaczky Mária, Str. Romei 16. szám. (352)

ALSÓS, vagy elemista tanulók tanítását elvállalom. Cim a kiadóba kérek „VII-es” jeligére. (368)

KÜLÖNFÉLEK KALYHÁT Zefirt, vagy Meidingert télire kölcsönvennék. Cim a kiadóban. (342)

HEGEDŰORÁKAT adok zeneakadémiai végzettséggel. Diviaczky Mária, Str. Romei 16. szám. (352)

ALSÓS, vagy elemista tanulók tanítását elvállalom. Cim a kiadóba kérek „VII-es” jeligére. (368)

KÜLÖNFÉLEK KALYHÁT Zefirt, vagy Meidingert télire kölcsönvennék. Cim a kiadóban. (342)

HEGEDŰORÁKAT adok zeneakadémiai végzettséggel. Diviaczky Mária, Str. Romei 16. szám. (352)

KÜLÖN telek kiadó. Ioan Popas 6. sz., Donat ut mellett. (367)

EGY szoba, konyha nagyméretű kiadó. Str. Paris 60. (374)

BUTOROZOTT szoba uccai különbejáratu fürdőszoba használatlalt kiadó. Str. F. David 18, II. 2. (377)

CLUJ határában 10 hold föld és házfelszámkodásra kiadó. Cim a kiadóhivatalban. (378)

3 szobás komfortos lakás november egyre kiadó. Str. Gojdu 11. (381)

SZOLID fiatalember lakást kaphat uricsaládnál. Str. Balcescu 17. (393)

NEGY szoba, konyha, elő- és fürdőszobás elsőemeleti uccai lakás központban kiadó. Értekezhetni dr. Pop Ioan ügyvédnél, Str. Regina Maria 38., délután 3-6-ig. (406)

KÖZPONTBAN 2 szoba komfortos és 1 szoba, konyhás, kamarás lakás kiadó október 1-re. Str. Andrei Ady 4. (412)

BELVÁROSI KERTES URI HÁZBAN október hó 1-ére kiadó egy szép nagy szoba egyedülálló nőnek vagy úriembernek. Bővebbet: Telefon 11-86. Str. Gen. Dragalina 21. (T1345)

GARAGE belvárosban kiadó október elsejére. Cim: Ioan Pop, Str. Memorandului 3., emelet. Telefon 30-63. (T1343)

KÜLÖN telken szoba, konyha kiadó. Str. Pop Cicio 95. Érdeklődni Str. Avram Iancu 7. (P835)

EGY szoba, konyha és egy szép nagy szoba kiadó. Str. Neagra 19. (P834)

KIADÓ október elsejére egy szoba, konyha, veranda. Str. Pop Iulian 2. (P833)

ÖSSZKOMFORTOS modern 3 szobás és 1 szobás lakás mellékhelyiségekkel belvárosban november 1-re kiadó. Értekezhetni Str. Cotiță 7, I. (P809)

KIADÓ november 1-től üzlethelyiség Str. Reg. Maria 11 és 5 szobás komfortos lakás Str. Iuliu Maniu 39. (P814)

KIADÓK főposta mellett szép földszinti napos helyiségek vizkagylóval irodának, szalonnak, műteremnek. Str. Consiliul National 3. (P818)

KIADÓ november 1-től két szoba konyha stb. kertesi családi ház külön telken. Str. Gavril Tripo 33. (P821)

SZOBÁ, konyha, esetleg műhelynek is kiadó. Cim: Str. Gheorghe Barițiu 18. (362)

EGY nagy szoba vízvezetékkel ujonnan festve irodának, esetleg lakásnak azonnal kiadó. Str. Regina Maria 9. (P823)

EGY szoba kiadó. Kendőgyárral szemben. Str. Sălcâm 32. (P828)

ÜZLETHELYISÉG kiadó nagy kirakattal. Str. Barițiu 8. (385)

LAKÁST KERES

Hirek

NAPTÁR. 1938. Szeptember 25, Vasárnap. Róm. kat.: Kleofás, Sft. Anchi. Prot.: Kleofás. Ort.: C. Eufrosina, Pajf. Izr.: 29 Elul 5698.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre 150, egy hónapra 50 lej.

JÖESTÉT!

A PIACON

Vevő: Valóban frissek ezek a tojások? Piaci árus: Egészen frissek kérem, felelek érte...

Vevő: Mert nem szeretném, ha kis csibéket találnék bennük.

Piaci árus: Hm, persze, persze... Akkor hát tessék venni ezekből a nagyobbakból, ezek már kacsatojások.

A VÉRKERINGÉS ÉRTELME

Apa: Amint látom, még nem vagy tisztában a vérkeringés értelmével. Hát figyelj ide: Ha a fejem tetejére állok, akkor minden vér a fejembe tódul, de miért nem ömlik a lábamba, ha a lábamon állok?

Jancsika: Mert a papának a lába nem olyan üres, mint a feje...

— **Ügyeletes gyógyszerárak.** Szeptember 24-től, szombaton reggeltől október 1-ig, szombaton reggel a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Unicorn, Unirii-tér, Apostol, Regele Ferdinand-ut; Palóczy, Gen. Marechal Foch-ut; Holicska, Moşilor-ut (Eminescu-ucca sarkán).

— **Időjárásjelentés.** A bucarestii időjárásutató intézet jelentése szerint gyenge felhőzet, helyenként eső várható. A hőmérséklet nappal még emelkedik, este lehül és sok helyen köd és dér száll le.

— **JÓ ÉS OLCÓS BŐRT ÉS TALPAT** Rozák bőrüzletben kaphat Cluj, Piaţa Mihai Viteazul 15.

— **Jámor Lajos tánciskolájában** az új tanfolyam október 4-én este 9 órakor, a vas- és fémmunkások és a város legszebb parkettes termében (Str. Catedralei 7.) kezdődik

Lakásának díszítésére a legszebb kivitelű

BLONDELKERETEK

képeknek, goblennek és kézimunkának a legolcsóbb áron

SOMLYAI utódánál

Str. I. Maniu 7.

— **Készül Goga Octavian nagyszobeni szobra.** Nagyszobából jelentik: Az a kezdeményezés, amelyet az Astra román kultúregyesület nagyszobeni tagozata indított meg dr. Popescu Silviu körzeti elnök irányítása mellett, közelebbről lehetővé teszi, hogy Goga Octavian, az elhunyt kiváló államférfi és költő nagyszobeni szobrának felállítását. A szobor, amelyet Radu Moga, a kiváló képzőművész készít, 7 méter magas lesz és álló helyzetben fogja ábrázolni az elhunyt kiváló költőt és államférfiut.

— **VAN MÉG HUMOR PALESZTI-NÁBAN.** Jeruzsálemből jelentik: Egy palesztinai városban arab fegyveresek betörték az angol rendőrfőnök hivatalába és a következő gépirásos levelet hagyták hátra, melyet a rendőrfőnökhöz címeztek: „Tisztelt uram! Tekintettel forgalmunk fellendülésére, levelezésünk annyira felszaporodott, hogy kénytelenek vagyunk néhány állami írógépet rekvirálni. A jelenlegi felfordulások elmúltával visszaküldjük a kölcsönvett gépeket, remélhetőleg jó állapotban. Tiszteletünk jeléül mellékeljük közellenségeink névsorát, melyen az Ön becses nevét a harmadikról az első helyre léptettük elő.”

Krokodiluskaland - Szegeden!

(SZEGED.) Az alföldi metropolisban mindenki magányomozónak csapott fel ma reggelre s egy furfangos tréfacsinálót kutat nagy igyekezettel. A nyomozás már tegnap este megkezdődött, amikor szájról-szájra járt a hír a tiszai krokodiluskalandról. Az történt ugyanis, hogy a tegnapi ragyogó napsütés sok embert kicsalt a tiszai strandra. Vigan luvickoltak az emberek a vízben és élvezték az ősz nem mindennapi melegét. Egyszerre csak megszólalt a strandfürdő telefonja. Az egyik alkalmazott vette fel a kagylót és pár másodperc múlva halárasápadra vált arccal, remegő hangon jelentette az igazgatónak:

— A Medrano-cirkusz spanyol állatszelidítője jelentkezett... Azt mondta, hogy a cirkusz krokodiljait kivitték Tápe-alá a Tiszába fürödni... A krokodilusok eltépték láncukat és most óriási gyorsasággal usznak a strandfürdő felé. Azt is mondta az állatszelidítő: aki elve fogja el a krokodilusokat 100 pengőt kap, aki pedig agyonüti a fenevadat az 20 pengőt...

A következő pillanatban végigsüvöltött a strandon a vészkiáltás:

— Mindenki jöjjön ki a vízből... Krokodilusok közelednek...

Kimondhatatlan pánik követte ezt a felszólítást. A strandolók hatalmas karcapásokkal menekültek a vízből. A legtöbben rögtön elhagyták a fürdő területét, de akadtak, akiknek fantáziáját rendkívül izgatta a 100, illetve 20 pengős vérdíj. Ezek különböző ütőszerszámokat vettek magukhoz és lesben állva, várták a fenevadakat. Néhányan csónakal és ladikkal vágtak neki nagy merészen a Tiszának, abban a reményben, hogy így sikerül találkozniok a krokodilusokkal. A közelben van egy fátalep. Ennek éjellőre, amint meghallotta a nilusi szörnyek közeledésének híreit, töltött pisztollyal járt fel-alá a parton, fűkésző szemekkel vizsgálva a vizet. Egymásután teltek el a negyedórák, de a krokodilusoknak hire-hamva sem volt.

Csak késő délután derült ki, hogy valaki felültette a strandolókat Szegeden természetesen ma mindenki a tréfacsináló után. A nyomozás azonban egyelőre eredménytelen.

VÉGEHADÁSUNKON

vételáron alul vásárolhat nippet, kristályt, szervizet, szőnyeget és képkeretet

„PAX” CLUJ, CALEA MARECHAL FOCH 3. SZÁM

— **Új szerződést akarnak kötni Resica munkásai.** Temesvárról jelentik: A Resicai Vasművek és Uradalom munkásai szeptember 15-ével felmondták a kollektív szerződést. Az új szerződés megkötésére vonatkozó tárgyalások folyamatosan vannak. A munkások 15 százalékos béremelést, a szolgálati idővel emelkedő munkabért, olcsó villamosáramot és házipénztári kölcsön folyósítását kéri. A Resica igazgatósága és munkásai között a tárgyalásokat a temesvári munkaügyi felügyelőség vezeti.

— **Egy hegy helyet cserél.** Huejucaan mexikói város egy részét a közel múltban rettenetes eréjű földrengés pusztította el. A lakosság már napokkal előre tudta, hogy veszedelem fog rászakadni. A föld belsejéből vész morogás, csatolás, zúgás hallatszott. Azután egyszerre megrázkódott lábuk alatt a talaj, tíz tíz méter széles szakadékok támadtak, házak, templomok dőltek össze, vagy tűntek el a föld mélyében. Majd irtózatos dübörgés következett és a Huejucaantól mintegy tizenöt kilométernyire fekvő Cerro Canteras hegy megindult, maga alá temetve minden utjába került épületet fát, embert és állatot, ha idejekorán nem menekült. A hegy vándorlása egy negyedóráig tartott, azután a Cerro Canteras régi helyétől nyolc méternyire megállt. A roppant tömeg, óriási szikláival, hatalmas erdőséggel együtt tette meg ezt a nyolc méternyi utat.

— **Az eszkimók egészségi viszonyai.** A kanadai hatóságok legutóbb széleskörű egészségügyi vizsgálatokat hajtottak végre az eszkimó lakta vidékeken. 389 eszkimót vizsgáltak meg cukorbetegségről, rákra, érelmeszesedésre és egyéb szervezeti fogyatékoságokra. A cukorbetegség teljesen hiányzott, rákos esetet csak egyet találtak. Érelmeszesedést gyakrabban találtak a már polgárosult mint kezdetleges eszkimók között. A „vad” eszkimók természetesebben, kevésbé szenvednek fogszuvasodásban s erővel tudóvászess sem akadát közöttük.

— **A GENFI TÓ FENEKE, MINT HÁBORUS RAKTÁR.** Genf-ből jelentik: A nemzeti védelmi bizottság kidolgozott terve alapján, gazolinnal és buzával megtöltött légmentes tankokat fognak a svájci tavakban elsüllyeszteni, hogy esetleges háború esetén tartalékot szolgáltassanak. Eddig a hegyekbe vást alagutakat használtak fel raktárhelyiségül, de a bizottság egyik tagja nem tartja elég biztonságosnak ezt az eljárást, nézete szerint a tartalékokat azon a határon kell elraktározni, ahonnan legkevésbé várható támadás. A terv szerint a genfi tó, mely helyenként ezer láb mély, lesz a háborus tartalékok tárolója.

— **MEGHALT UZONI BÉLDI LÁSZLÓ NYUGALMAZOTT FŐISPÁN.** Budapestről jelentik: Uzoni Béldi László dr., császári és királyi kamarás, nyugalmazott főispán. 68 éves korában Budapesten meghalt. Uzoni Béldi László kiterjedt és előkelő rokonság gyászolja Erdélyben.

— **ELFOGYOTT A MILLIÓ, JÖHET A MATRÓZMESTERSÉG.** Két évvel ezelőtt Henry Donceux, egy francia teherhajó matróza sorsjegyén egymillió frankot nyert. Rögtön otthagvta állását, házakat, mulatókat, jachtot, gépkocsit vásárolt, pénzt derűre-borúra kiközlösözte. Két esztendő folyamán olyan alaposan tönkrement, hogy az már egyenesen példaképpé szolgálhat mindenkinek. A hónap elsején a volt matróz, kifogástalan finom ruhába öltözve, megjelent a marsellei állás-talan tengerészek otthonában, felkereste az igazgatót és így szólt hozzá: — Uram, az Isten adott nekem egymillió frankot. Ezer frank kivételével ezt a pénzt elköltöttem. Az ezer frankot az elpusztult tengerészek egyesülete javára adom. Most pedig kérem, helyezzenek vissza a hajóma — matróznak. Kérése soronkívül teljesült és a milliómos matróz most megint a köteleket olajozza a fedélzeten.

— **Gólyák és sasok hadjárata.** Törökországban a bruszaj hegyek között most zajlott le a sasok és gólyák ideozi csa tája. Már öt év óta minden tavasszal és ősszel újra fellángol ez a háború, melynek minden részletét nagy érdeklődéssel figyelemmel a környék lakói. 1933-ban a hegyvidéki sasok megtámadtak néhány gólyafészket és megölték a fiókat. A gólyák, amelyeknek közismert tulajdonsága az önfeláldozásig menő szülői szeretet, bosszút fogadtak és azóta is minden alkalmat megragadnak, ha megtámadhatják a sasokat. Az összeütközésnek mindig sok halottja és sebesültje van, főleg a gólyák részéről, mert ellenségeiket jobb fegyverrel látta el a természet. A mostani ütközetben azonban a gólyák győztek: a levegő királyai csapzottan, részben véresen megfutamodtak a számbeli túlerő elől és visszahúzódtak a bércek közé fészkeikbe, amelyeket a gólyák nem tudnak megközelíteni.

— **Osztálytársi találkozó.** Felkérem azokat a volt tanulókat, akik a kolozsvári unitárius kollégiumban 1902-3. isk. évben végeztünk, hogy a 35. évforduló alkalmából folyó év október hó 2-án rendezendő osztálytársi találkozóra, az említett napon délelőtt 10 órakor, a tanári szobában megjelenni sziveskedjenek. Benczédi Pál vallastanárr.

BON JOUR

a francia köszöntése. Bizony mindenféle más nyelv járja. Az izlésben nincs annyi különbség, mert minden országban kedvelik és eszik a „505 a csikkal“-t, az új remek cukorkát.

505

EUROPA CUKORKÁJA

Romániában gyártja
KANDIA C. p. A., Timisoara

Előgták a körösvölgyi mészkereskedő gyilkosát

(ZILAH.) Megirtuk, hogy a közeli Magyarpaták község határában meggyilkolva találták meg Pop Florea 59 éves körösvölgyi mészkereskedőt. A gyilkos két hatalmas csapással szétverte az áldozat — aki az erdei tisztáson aludt — fejét. A nyomozás során kétségtelen megállapítást nyert, hogy rablógyilkosság történt, amelynek tette sét most elfogta a csendőrség. A gyilkos Kromek Károly magyarpataki dúsgazdag községi bíró hasonló nevű 18 éves fia, aki beismerte, hogy ő ölte meg a mészkereskedőt és elrabolta a nála levő 800 lejt. Bár Kromek azt vallotta, hogy egyedül követte el a gyilkosságot, gyanúkok alapján a csendőrség letartóztatta Mandek Simon, Vavre János és Morunk József magyarpataki falusi legényeket is és beszállította őket a zilahi ügyészségre, ahol kihallgatásuk folyik.

— **Sikkasztással vádolt magánalkalmazott ügye a bíróság előtt.** A kolozsvári törvényszék második Barbateiu tanácsa ma kezdte meg Silbermann Hermann tisztviselő egyik helyi cég volt alkalmazottja ügyének a tárgyalását, akit sikkasztással vádolnak. A törvényszék a tárgyalás folytatását későbbi időpontra halasztotta.

— **Büntetőjogászok nemzetközi kongresszusa Romániában.** Az igazságügyi minisztérium tegnap értesítette dr. Georgescu Mircea kolozsvári ügyvédet, rendkívüli egyetemi tanárt, hogy az október 1—10-ike között Romániában meg tartandó nemzetközi kongresszusán Romániát képviselje. A román küldöttség tagjai egyébként Periteanu Gh., a Romániai Ügyvédszövetség elnöke Viforeanu Al. semmitőszéki főügyész, I. Tonnescu Dolj a Legfőbb törvényelőkészítő tanács elnöke és V. V. Stanciu bucarestii ügyvéd. Dr. Georgescu Mircea ügyvéd a román kongresszuson ismertetni fogja ebben az évben „Biztonsági intézkedések a román büntetőtörvényben és perrendtartásban” című munkáját.

— **Felmentette a katonai törvényszék a bizalommal való visszaéléssel vádolt altisztet.** Az elmúlt év folyamán, ősszel történt, hogy Seria Gheorghe a gyulafehérvári 6-os nehéz tüzérezred altisztje parancsot kapott felettes hatóságaitól, hogy a szokásnak megfelelően néhány másik társával egyetemben katonai könyvecské látmozató körútra induljon azokba a falvakba, amelyeknek lakosai nem tudhatják könyvecskéiket a tulmessa fekvő városokba látmozgatni. Az altiszt el is inult az utra, annak befejeztével ismét jelentkezett az ezrednél, ahol nemsokára közölték vele, hogy eljárás indul meg ellene, mert körútja alkalmával állítólag pénzt fogadott volna el a látmozgatásért a falusi lakosságtól. Az altiszt ügyét tegnap tárgyalta a katonai törvényszék, amely a tanuk kihallgatása után a vádlott ártatlanságáról győződött meg és rövid tárgyalás után felmentette a bizalommal való visszaélés és a mozgósítás előkészítése elleni kihágással vádolt altisztet.

— **NÉMETORSZÁGI ZSIDÓ HONTALANOK UTJA.** Constantából jelentik: Azok közül a zsidó menekültek közül, akik Ausztriának a német birodalomhoz való csatolásakor hagyták el hazájukat, 28 menekült megérkezett Constantába. Ezeket a hontalanokat, akiknek a száma 161 — mint megírtuk — dunai uszályhajóra helyezték el a magyarországi Oroszvárról indították utnak a constantai kikötő felé. Utközben azonban a menekültek közül nagyon sok megbetegedett és ezeket különböző kórházakban és szanatóriumokban vették ápolás alá Magyarországon. A hontalanok közül csak 28 érkezett meg most Constantába, ahonnan szeptember 25-én, hajón folytatják utjukat Palesztina felé.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, akik férjem, illetve édesapánk temetésén fájdalunkat enyhítették valamint az Echo dalárdának közreműködésükért ezúton mondunk köszönetet. Özv. Váradi Árpádné és gyermekei.

— **GAZDÁTLAN EBET TALÁLTAK.** Az egyik közrendőr egy fehér gazdátlan agárkutyát talált. Igazolt tulajdonosa a Maramures-uca 37. sz. latt átveheti.

— **KÉSZÜL AZ ÚJ ISKOLAI BIZOTTSÁGOK TÖRVÉNYE.** Bucurestiből jelentik: A nemzetevelésügyi minisztérium mellett működő állandó tanácsot új tagokkal egészítették ki a nyugdíjazások, áthelyezések és lemondások következtében megüresedett helyek betöltésével. Az iskolai bizottságok új törvényének kidolgozására két bizottságot létesítettek, amelyeknek elnöke Soimescu, az iskolai alapok igazgatója.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak akik felejtethetn férjem és drága jó apánk és nagyapa elvesztése miatti nagy fájdalunkat részvétük kifejezésével enyhíteni szívesek voltak, ezúton hálás köszönetet mond. Özv. Perenyi Vincéné és gyermekei.

— **AZ ORSZÁGORSZERVEZTEK TAGJAI TOVÁBBRA IS VISELHETIK RÉGI FORMARUHÁIKAT.** Bucurestiből jelentik: Az Országorszervezet parancsnoksága a nemzetevelésügyi minisztériummal közösen a következőket határozta el: Addig is, amíg az Országorszervezet tagjainak új téli egyenruhájának alakját megállapítják, az elemi és középfokú összes tanuló viselhetik a régi iskolai formaruhát, egészen azoknak az elszakadásáig, viszont azok az iskolai tanulók, akik már országorszervezeti egyenruhával rendelkeznek, a vászoning felett flanelből készült nagykabátot, vagy köpenyt viselhetnek. Egyébként rövidesen megjelenik az Országörök új, téli öltözetére vonatkozó utasítás.

— **Felhívás a Haggibbor I. csapatának játékosaihoz.** A Haggibbor Sportegyesület futballszakosztálya felkéri az I. csapat összes tagjait, hogy tekintettel a bajnoki mérkőzésre, szeptember 25-én, vasárnap reggel 8 órakor pontosan jelenjenek meg a nagy pályán az öltözőben.

— **A KATH. NŐI MISSZIÓ TESTÜLETILEG VESZ RÉSZT MÁRTON ÁRON APOSTOLI KORMÁNYZÓ PLEBÁNOSI BEIKTATÁSÁN.** A „Kath. Női Misszió” szeretettel kéri tagjait, hogy a szept. 29-i 10 óras szentmisén és közös szentáldozáson, Márton Áron apostoli kormányzó, plebános ur ünnepélyes beiktatásán feltétlenül részt vegyenek. Ugyanakkor lesz az egyesület „Veni Sancte”-ja is. Kérjük kedves tagjainkat, hogy 10 óra előtt, tehát idejében jelenjenek meg a templomban. A Misszió tagjai a baloldali első padosorokban helyezkednek el. A vezetőség.

— **ALKALMI ISTENTISZTELET A BELVÁROSI TEMPLOMBAN.** Szeptember 25-én, vasárnap az első városi templomban tartandó külmisziói konferenciával kapcsolatosan d. e. 10 órakor a belvárosi templomban is ünnepi istentisztelet lesz, melyen az Igét László Dezső ref. koll. vallásánár, teol. magántanár hirdeti. Délután 5 órakor ugyanebben a templomban valóságos ünnepély keretében Orth Imre biharpüspöki lelkész hirdeti az Igét.

Harmincnapos vizsgálati fogságot rendeltek el az állampolgársági névjegyzéket meghamisító városi tisztviselő ellen

(CLUJ—KOLOZSVAR.) Néhány hónappal ezelőtt — amint annak idején megírtuk — Kolozsvár város vezetősége házi fegyelmi vizsgálatot indított, mert megállapítást nyert, hogy az állampolgársági névjegyzéket kezelő osztályon visszaélések történtek. Kiderült, hogy több olyan egyént iktattak be a román állampolgárok névjegyzékébe, akiknek erre semmiféle jogosultságuk nem volt. A vizsgálat során felfüggesztették állásából Trifu Nicolae városi tisztviselőt, aki tegnap jelentkezett az ügyészségen. A megtévedt tisztviselőt közokirathamisításért az ügyészség letartóztatásba helyezte, Matei vizsgálóbíró pedig eirrende a 30 napos vizsgálati fogságot amelyet a törvényszék Barbateiu tanácsa is megerősített.

Chamberlain szerint.

A helyzet még nem reménytelen...

Mivel indokolja Prága a mozgósítási rendeletet? — Amerika hazarendelte a Csehszlovákiában élő polgárait — A londoni ajánlatnál jóval nagyobb területet követelnek a németek — Ma rendkívül angol minisztertanács

(PRÁGA.) A mozgósítási intézkedésekkel kapcsolatban még azt jelentik, hogy ezeket az intézkedéseket az általános európai helyzet és a többi közép-európai államok részéről fogantatott rendelkezések tették szükségessé. Az új cseh kormány Sirovy miniszterelnök elnökletével azonnal rövid tanácskozást tartott, amelyen részt vettek a megelőző kormány tagjai és Benes köztársasági elnök is. Az új kormány tagjai ezután külön minisztertanácsra ültek össze, amelyen megállapították hivatalosan is a mozgósítás elrendelésének szükségességét. A mozgósítási parancs kiadásához Benes köztársasági elnök fentartás nélkül hozzájárult.

VARSÓI CÁFOLAT

(VARSÓ.) A Pat ügynökség, a lengyel távirati iroda teljesen tarthatatlannak minősíti és megcáfolja a külföldi rádióállomásoknak azt a híradását, mintha Lengyelország angliai követé pnteken nyilatkozott volna a jelenlegi középeurópai helyzetről.

A PÁRISI TANÁCSKOZÁSOK

(PÁRIS.) Azon a tanácskozáson, amely Daladier francia miniszterelnök és Gamelin tábornok, a francia nagyvezérkar főnöke között folyt le, résztvett a francia légügyi és tengerészeti haderő vezérkari főnöke is.

LELKES HANGULAT PRÁGÁBAN

(PRÁGA.) Pénteken este a mozgósítási rendelet kiadása után nagy tömeg lelkes hangulatban tüntetett a hadsereg és a köztársaság mellett. A tüntetők feltartóztatták az összes autót és teherautókat, amelyeknek vezetőit arra kérték, hogy a mozgósítási rendelet következtében a csapattestekhez azonnal bevonuló férfiakat szállítsák ki a vasúti állomásokra, hogy el tudjanak utazni.

A cseh hatóságok egyébként az összes szükséges intézkedéseket megtették a rend és nyugalom biztosítása érdekében. A prágai külföldi követségek épületei előtt rendőr- és katonai osztagok állanak. Megerősített karhatalmi osztag védi a német követség épületét.

VÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

Az illetékes hatóságok felhívták az összes iparvállalatok, raktárak és üzletek vezetőinek figyelmét arra, hogy legyenek készen az esetleges ellenséges légitámadásra és kezdjék meg a szükséges védekezési intézkedéseket.

AMERIKA INTÉZKEDIK

(WASHINGTON.) Az amerikai külügyminisztérium utasította a prágai amerikai követséget, hívja fel a Csehszlovákiában élő amerikai állampolgárokat, hogy haladéktalanul hagyják el Csehszlovákia területét.

RÓMA BIZAKODIK

(RÓMA.) A Havas ügynökség jelentése szerint a godesbergi találkozóval érkező hírek mély benyomást keltettek egész Olaszországban. Olasz véleménye

szerint nem titkolják, hogy a helyzet súlyos, de annak a reményüknek adnak kifejezést, hogy még nem mondták ki az utolsó szót és nem merítették ki a békés megoldás lehetőségeinek minden eszközét.

A NÉMET SAJTÓ ÉLES TÁMADÁSA

(BERLIN.) A godesbergi eseményekről, Chamberlain és Hitler bucsutalálkozásáról kiadott hivatalos jelentést a németországi lapok pénteken este olyan későn kapták meg, hogy azt már nem közölhették. A mai német lapok a godesbergi találkozóval kapcsolatosan újólag hevesen támadják Csehszlovákiát.

KEDVEZŐ BENYOMÁSOK

(GODESBERG.) Német politikai körökben a godesbergi tárgyalásokról és Chamberlainnak Hitlertől tett bucsulátogatásáról kiadott hivatalos jelentés kedvező benyomást keltett. Különösen annak a ténynek a fontosságát hangsúlyozzák ki német körökben, hogy Chamberlain és Hitler tárgyalása több, mint három óra hosszat a legbarátságosabb szellemben, szívélyesen folyt le. A tárgyalások szívélyes lefolyása az összes külföldi diplomáciai körökben is kedvező benyomást keltett. Mielőtt a bucsukihallgatásról szóló hivatalos jelentés megjelent, külföldi diplomáciai körökben egészen más jellegű tulajdonítottak Chamberlain és Hitler tárgyalásainak és bucsulátogatásának, a hivatalos jelentés kiadása után ez a vélemény teljesen megváltozott.

Ma utazott el Chamberlain

(GODESBERG.) Tekintettel arra, hogy Chamberlain és Hitler utolsó tárgyalása rendkívül hosszú ideig tartott és a bucsulátogatás után egyébként bizakodó hangulatban távozó angol miniszterelnök fáradt volt. Chamberlain és kísérete a péntekről szombatra virradó éjszakát, helyesebben hajnalig még godesbergi lakosztályukon töltötték és csak szombaton délelőtt 10 óra tájban utaztak el Németországból, Londonba pedig szombaton a késő déli órákban érkeznek meg.

Még nincs végleges döntés

Godesbergben egyébként erélyesen cáfolják azokat a híreket, mintha Chamberlain és Hitler tárgyalásai teljesen megghiúsultak volna. Az a tény, hogy maga Chamberlain vállalkozott arra, hogy a cseh kormányhoz juttatja a Hitler részéről Németország nevében elkészített jegyzéket bizakodással töltötte el a német köröket, amelyeknek véleménye az, hogy még nem történt végleges döntés a nagyfontosságú kérdés végleges sorsáról.

Német részről egyébként is rámutatnak annak a nagyfontosságára és jelentőségére, hogy a két államférfi godesbergi találkozója és tárgyalásai igen szívélyes jellegűek voltak és Chamberlain személye, magatartása és álláspontja rendkívül nagy rokonszenvet és

a német nép tiszteletét, biztosította az angol kormányfő iránt.

Chamberlain nyilatkozata

(GODESBERG.) A Havas Távirati iroda jelentése szerint Chamberlain a Hitlertől való bucsu után kijelentette:

— Nem lehet azt mondani, hogy a helyzet reménytelen. Új javaslatot viszek a cseh kormányhoz, mert Hitler nem volt hajlandó hozzájárulni az angol részről előterjesztett rendezési megoldáshoz.

A jelentés szerint abban a jegyzékben, amelyet Hitler dolgozott ki és amelynek eljuttatását a cseh kormányhoz Chamberlain vállalta a német birodalom vezére és kancellárja sokkal nagyobb területnek, sokkal rövidebb idő alatt történő átengedését igényli, mint amekkora területnek bizonyos idő alatt való átengedése a cseh kormány eddig hajlandónak mutatkozott. A német jegyzék egyébként leszögezi azt is, hogy Németország a maga részéről nem vállal semmiféle kötelezettséget.

A német kormány jegyzékének tartalmát azonnal közölték Párisban és a többi érdekelt államok vezetőivel is.

(GODESBERG.) A Reuter távirati ügynökség jelentése szerint, amikor Chamberlain visszatért petersbergi szállodájába, az érdeklődő újságíróknak nyugodt hangon jelentette ki: Ezt nem lehet teljes szakításnak tekinteni!

FRANCIA SAJTÓVÉLEMÉNYEK

(PÁRIS.) A francia lapok részletesen ismertetik a godesbergi utolsó tárgyalás és találkozás lefolyását és azon reményüknek adnak kifejezést, hogy Chamberlain szilárdasága és derült magatartása, amellyel Hitlertől bucsu vett, azt a reményt kelti, hogy a béke még az utolsó percben megmenthető. Az Epoque szerint francia politikai körökben az a vélemény alakult ki, olyan intézkedéseket kell tenni, amelyek távolról is mellőzik azt a színezetet, mint ha Franciaország témádó fél akarna lenni.

CHAMBERLAIN UTJA

(GODESBERG.) Chamberlain angol miniszterelnök szombaton délelőtt fél 10 órakor elindult Godesbergből autón Kölnbe, ahonnan délelőtt háromnegyed 11 órakor repülőgépen folytatta útját Londonba.

Ribbentrop német külügyminiszter szombaton reggel háromnegyed 9 órakor jelent meg Chamberlain lakosztályában, hogy az angol miniszterelnököt elkísérje Kölnbe vezető útján.

MA RENDKIVÜLI ANGOL MINISZTERTANÁCS

(LONDON.) Hivatalos felfogás szerint Chamberlain és Hitler godesbergi tárgyalásairól és bucsulátogatásáról nem adnak ki több hivatalos jelentést, hanem Chamberlain angol miniszterelnök még szombat délután — németországi útjáról való visszatérése után, — megtartandó minisztertanácsban fog beszámolni godesbergi tárgyalásainak eredményeiről és az angol hivatalos lap vasárnapi rendkívüli számában már meg is fog jelenni a parlament összehívásáról szóló rendelet. Az angol parlament valószínűleg kedden tartja meg első ülését.

AZ UTOLSÓ REMÉNY

(LONDON.) Angol diplomáciai körökben egyébként az a vélemény, hogy az angol, francia kormányok újabb közvetítésével sikerül mégis elhárítani a fenyegető veszélyt és a béke biztosítása érdekében kifejtendő tevékenysége reményt nyújt a béke megteremtésére.

— **Esküvői hír.** Turánicz Ferenc és Nitsch Ella október 2-án este 7 órakor a Szent Mihály templomban tartják esküvőjüket.

— **Orvosi hír.** Dr. Bogdán Károly orvos betegszabadsága alatt a rendeléseket rendes időben (d. e. 9—10 és d. u. 4—7.) a rendes helyen (Cal. Reg Ferdinand 85.) dr. Major József belgyógyász-tüdőspecialista végzi.

— **Adományok.** Köszönettel nyugtázzuk P. Carola 100 és N. N. Jézus nevében beküldött 20 lei adományát Urszényi László világtalan zongoramester részére.

Kísértének az elmulasztott alkalmak

Irtá: HALÁSZ JÓZSEF

1. Az ellentétek jóhiszemű áthidalásának elmulasztása előbb, vagy utóbb mindig megbosszulja magát. Igen bizony: az elmulasztott alkalmak kísértének most dinamikuskorszakunk forgatagában. Ma már a verebek is csiripelik Norman Angel híres angol társadalomtudós igazságát, hogy rossz üzlet a háború. De Keynes, az egykori angol béke-delegáció gazdasági szakértőjét is kísértetiesen igazolták az utolsó husz esztendő történelmi eseményei, hogy „a háborúnál is rosszabb üzlet egy rossz béke.” Talán mire e sorok nyomdafestéket látnak, már — legalább hozzávetőleg — tudni fogjuk, hogy tulajdonképpen miről is tárgyaltak Hitler kancellár és Chamberlain angol miniszterelnök a Kölnhöz közelfekvő Godesbergben? Mert, hogy nemcsak a szudéta-vidék problémáját vitatták meg, az körülbelül bizonyosra vehető, a német birodalomnak joggal vagy jogtalanul egyéb követelnievalói is vannak az angol világbirodalomtól. Pillanatnyilag azonban a szudéta-probléma áll előtérben. Már most Times szerint „azok az esetleges változások, amelyeket Csehszlovákiával kapcsolatban a békeszerződéseken terveznek, ha általános megegyezéssel jönnek létre, — megerősítik az erőszak nélküli változások elvét. Azt az elvet, amelyen a társadalom jövő fejlődése alapszik.”... Ugyilászik mégsem helytálló a szállóige, amely szerint megváltoznak az idők, vagyis a viszonyok és változnak az emberek is. Az idők változnak, az emberek azonban változatlanul elfogultak és rövidlátók maradnak. Ha annak idején egy jótányival több előrelátás s valamennyivel több belátás és megértés érvényesülhetett volna, akkor Ossutzky párisi csehszlovák követnek soha sem lélt volna alkalmá arra, hogy könnyes szemmel mondhasa: „Meghallgatás nélkül ítéltek el hazámat...”

2.

Mély igazság van abban a bibliai idézetben, hogy: „amit nem kívánsz magadnak, ne cselekedd a te felebarátodnak sem.” Sajnos, sem egyesek, sem nemzetek nem igen okulnak e szavakon. Leginkább ez az oka, hogy országok és népek fejlődési vonala csak ritkán egy nívóvonalra, vagy éppen töretlen. A történelem ködbevesző évezredei óta „aki bírja marja” jelszó irányított egyeseket és nemzeteket. Ez a magyarzata országok és népek nagyratörésének, de ugyan ez az oka bukásuknak is... De, hogy a tárgynál maradjunk: a csehszlovák probléma valamilyen formában való elrendeződése előreláthatóan tempitani fogja Közép-Európában az ellentéteket. Hogy meddig, erre a kérdésre is könnyen meg lehetne felelni. Legalább is addig, ameddig a Harmadik Birodalom újra fel nem veti elvét, egykori gyarmatainak problémáját. Ez pedig nem is olyan nagyon távoli idő kérdése. Godesbergben nyilván alkudozás folyt. Az egyik és a másik fél is felvetette a kérdést: Mit adsz, hogy adjak? Az angol-francia ajánlat szerint állítólag csak arról a háromszög átengedéséről volna szó, amely a világhírű Karlsbad fürdővárostól Égerig terjedne. Ez bizony édeskevés ahhoz, hogy a birodalmi németek étvágját hosszabb időre kielégítse. A legjobb esetben sem nagyobb e háromszög területe a 14—15 ezer négyzetkilométernél. De még így is jelentékeny vérvesztés Csehszlovákia számára, ha tekintetbe vesszük, hogy a köztársaság területe mindössze 140.331 négyzetkilométer. Mégis, ha megfeleltek a valóságnak az angol-francia ajánlatról szóló hírek, úgy távolról sem az egész szudéta-vidéket engednék át. A három és félmillió németéből legfeljebb ha 5—600 ezer kerülne át a német birodalomhoz.

3.

Mindenképpen értékes terület ez, de miután nem foglalja magában a teljes ipari vidéket, Csehszlovákia valamiképpen még el tudná viselni a vérvesztést. A tulajdonképpeni szudéta-vidék a Szudeta hegységtől az Érchegegy-lábáig nyúlik. Északkeleti részén

vannak a hatalmas iparvállalatok és bányák: Gablonz és Teplitz az üvegipar gócpontja, Aussigban hatalmas vegyipari művek vannak, viszont Reichenbergben található a legnagyobb külkereskedelmi vállalatok. Nagy kérdés tehát, hogy a Harmadik Birodalom elfogadja-e a londoni ajánlatot? Hiszen a godesbergi tárgyalásokkal kapcsolatban a német sajtó és rádiójelentések már jóelőre leszögezték, hogy Chamberlain és Hitler megbeszélései csak informatív-jellegűek, de semmiesetre sem kötelezik végérvényesen a német birodalmat. Már most önkéntelenül felvetődik a kérdés: Mi értelme volt ezek után Chamberlain kétségtelenül előkelő gesztusú kísérletezésének? Ha úgy vesszük: semmi. De ha az érem másik oldalát is megvizsgáljuk rájövünk, hogy nagyon sok. Senki se tagadhatja, hogy amikor Chamberlain először tett ajánlatot Hitlernek személyes eszmecsere, pattanásig feszült a hur és az angol miniszterelnök gesztusa — legalább rövid időre — elhárította Közép-Európa feje felől a veszedelmet. Az angol külpolitikai taktikát pedig éppen ez jellemzi leginkább: a legválságosabb időpontokban és helyzetekben is minden lehetőséget és alkalmat megragadni az időnyerésre. Aki időt nyer, életet nyer. És néha órák ajatt korszakos fordulatok állhatnak be. Chamberlain kísérletét tehát ebből a szemzőgletből lehet leginkább megérteni. De más magyarázat is lehetne találni. Így például nem szabad megfeledkezni a hagyományos brit egyensúly-politika elvéről sem.

4.

Nem mai keletű ez a politika. Aki valamennyire ismeri a hármaskiráság történetét, tudja, hogy jó néhány száz esztendeje gyakorolják azt az angol külpolitika irányítói. Nem egyszer balul ütött ki, de a brit birodalom léte bizonyítja, hogy végeredményében mégis sikeres volt. A különös csak az, hogy a mindenkorai angol államférfiak — legalább az utolsó 100 esztendő során — nem is igen rejtették véka alá az ugynevezett egyensúlypolitikára törő igyekvéseiket. Ez megint igazolja azt az előbbi állításunkat, hogy a változó időkkel, illetve viszonyokkal nemigen változnak meg az emberek is. Egy korábbi cikkünkben már elmondottuk, hogy tulajdonképpen mit is jelent az ugynevezett brit egyensúly-politika. Semmi más, mint hogy Anglia gondosan ügyel arra, hogy az európai szárazföldön egyik hatalom se jusson tulsúlyra a másikkal szemben. Eppen ezért igyekezik a kis és nagy országokat egymással szembe állítani. Amint mondtuk: néha melléfogtak ez irányú igyekezetükben. Mint például VIII. Henrik idejében 1520. körül. Ezekben az időkben Anglia még csak másodrendű hatalom volt, de máris felismerte szigeti helyzetének fontosságát és tudta, hogy az a rendeltetése, hogy egyensúlyban tartsa a kontinens erőviszonyait. Vagyis, hogy a mérleg nyelv szerepét játssza. Ezért alkalmazkodott a

mindenkori viszonyokhoz, de ugyancsak ezért folytatott kétszínű politikát is. Az említett időben Franciaország és Spanyolország vetélkedtek az európai hegemóniáért. I. Ferenc francia király és V. Károly német császár, illetve spanyol király mindenképpen meg akarták nyerni VIII. Henrik barátságát. Wolsey kardinális — VIII. Henrik kancellárja — irányította akkor Anglia külügyeit.

5.

Jó darabig a franciákkal paktált, de azután az angol kereskedők befolyására mégis a spanyolok oldalára mellé állt. A Spanyolországgal és annak tartományát képező Hollandiával folytatott kereskedelmi kapcsolatok megszakítása ugyanis tönkretette volna a szövőipart és a postásokat. Nagyon jól mondja André Maurois: „Anglia története” című munkájában: „A kereskedelmi érdek rossz diplomáciai tanácsadó”. I. Ferenc francia király feláldozásával ugyanis Anglia tulsúlyos hatalomhoz juttatta V. Károlyt a kontinensen. A páviai csata után a császár-király mint Spanyolország, Itália, Németország és Hollandia ura egész Európa fölött uralkodott. Már pedig most megint Anglia gazdasági érdekei irányítják elsősorban a felelős angol tényezőket egyensúly-politikájuk alkalmazásában. Megváltoztak az idők, de az ember birvágy és hiuság a régi maradt. Wolsey kardinális külpolitikája évszázadokra eldöntötte Európa államainak, illetve népeinek fejlődési lehetőségeit. Ha pontról-pontra figyelemmel kísérjük az akkori történelmi események menetét, azt a konkluziót kell megállapítanunk, hogy VIII. Henrik, illetve Wolsey egyensúly-politikája vezetett végeredményben a 30 éves háborúhoz, amelyet tudvalevőleg vallási jelszavak alatt vitáltak, de igazában politikai és gazdasági rugói voltak. A történelemből tudjuk, hogy a három évtizedre kiterjedő szörnyű várontás nyomán nemcsak a német birodalom, de ugyiszólván egész Közép-Európa kulturája elpusztult. Ebben az időben (1620) vesztették el különben a csehek is régi függetlenségüket a fehérhegyi csata következményeként.

6.

Már most, ha tovább vezetjük e gondolatmenetet: akaratlanul is felvetődik az a kérdés, hogy Chamberlain egyensúly-politikája is nem fog-e egy későbbi időpontban ugyanúgy egy végzetes kimenetelű összecsapáshoz vezetni? Ez természetesen csak feltevés, de sok valószínűség szól a helyessége mellett Chamberlain és Halifax külpolitikájának nyilvánvalóan az a célja, hogy elszigeteljék Szovjet-Oroszországot. Ezt pedig egyféleképpen tudnák megvalósítani: Ha sikerülne valamilyen formában a számottevő négy polgári nagyhatalom: Anglia, Franciaország, a német birodalom és Olaszország egyezményét nyelbeütni. Ennek egyik főfeltétele azonban, hogy lazítsák a Páris és Moszkva közötti kapcsolatokat és hatálytalanítsák Prága és Moszkva szövetségét is. Ezért viseltetnek olyan elnézően a har-

madék birodalom bizonyos irányú törekvéseivel szemben. Hitlerék többször, kijelentéséből tudjuk, hogy a négyhatalmi egyezményre csak úgy kaphatók ha Franciaország eltávolodik a Szovjet-től. Ez a kívánság érthetően nagyon kevére való volna Angliának is Nemcsak azért, mert így a szovjet egy erős háttérrel veszítené el Európában, de különösképpen azért is, mert Páris a szovjet támogatása nélkül az eddiginél nagyobb mértékben rá lenne utalva Nagybritánia barátságára s London diktálhatná Franciaország külpolitikai irányvonalát is. Így tehát könnyebben egyensúlyba lehetne hozni az európai politika mérlegét. Másszóval: London kezében ugy a német birodalom, mint Franciaország és természetesen Itália is ütőkártyát jelentetnének — egymás ellenében.

7.

Csak hogy amint a VIII. Henrik korabeli angol egyensúly-politika is csüörtököt mondott, úgy könnyen megtörténhetik ez most Chamberlain és Halifax kísérletezésével is. A Harmadik Birodalom urairól hiba volna feltételezni, hogy sakkfigurákként lehet őket ide-oda rángatni Tulsúlyosan céltudatosak ehhez. Tudják, hogy mit akarnak. Ha az ember előveszi Hitler könyvét: „Mein Kampf”-ot, tisztá képet lát maga előtt a nemzeti szocializmus létüküzeit illetőleg. Az utolsó öt esztendő eseményei pedig napnál világosabban megmutatják, hogy Hitler és társai betűszerint veszik a „Mein Kampf”-ban lefektetett bel- és külpolitikai elgondolásokat. A német birodalom, amellet, hogy gazdaságilag is a lehetőséghez képest politikailag is egész Közép- és Dél-Európára ki akarja terjeszteni befolyását, egykori tengerentuli gyarmatait is visszaköveteli. Igaz: London szívós és kitartó munkával — és persze gazdasági áldozatok árán is — elérte, hogy a szám bajjéhető legfontosabb középeurópai és Balkán-államok melléje álljanak. Ugyanigy a Balti- és Skandináv-országok maga mellé édesgetésével elvágta annak lehetőségét is, hogy Németország Európa északi, illetve északkeleti tájai felé nyújthassa ki a kezét. De hol van megírva, hogy mindezen elővigyázati rendszabályok ellenére nem sikerül-e mégis a Harmadik Birodalomnak olyan hatalomra szert tenni Európában, amelynek segítségével azután diktálhatná a feltételeket Angliának A Berlin-Róma tengely, amely tudvalevőleg Tokióig elnyúlik, sok lehetőséget ígér e tekintetben Németország jelenlegi urainak.

8.

A XVI., XVII. és XVIII. századok során Angliának azt volt a szerencséje, hogy a két katolikus nagyhatalom: Franciaország és Spanyolország nem tudtak megegyezni egymással. A XIX. századtól kezdve már nagy eltolódások történtek az európai egyensúly terén. Franciaország a napoleoni háborúk alatt alaposan elvérzett, Spanyolország napja pedig véglegesen lehanyatlott. A német és olasz egység csak a század második harmada vége felé jött létre. A cári Oroszország viszont megfelelő tengeri utak hiányában alig jelentett komoly veszedelmet a brit érdekekre. Így tehát Angliának módjában állt a mérlegnyelve szerepét játszani. Napjainkban azonban más a helyzet. Mint látjuk: a Tokióig megnyult Berlin-Róma tengely felismerte az összefogás roppant jelentőségét és már közel két esztendeje az egység jegyében lép fel Nagybritániával szemben. Londonnak minden ravaszkodása ellenére sem sikerült eddig még a Berlin-Róma tengelyt szétröbantani. A godesbergi tárgyalások végző kimenetele fogja megmutatni: hatékonyan lehet-e még felhasználni az egyensúly-politika fegyverét... Akárhogy forduljanak is a dolgok: Csehszlovákia esete kiáltó bizonyíték lehet a kis államok számára, hogy csak eszközök a nagyhatalmak kezében s ha már nincs rájuk szükség, ejtik őket. Nincs más út és lehetőség a részükre — s áll ez különösen a Duna-épekre — minthogy az igazság és jóakarát szellemében összefogjanak és úgy gazdasági, mint politikai téren egységesen védjék meg érdekeiket az önző nagyhatalmak imperiális tá étvágya ellen.

Tökéletes
eleganciát nyújt

a

czink

által tisztított
és festett ruha

Átírdetést
lapokra felvesz
Nova
könyvüzlet is. Memoranduliu 16.

Apróhirdetések

figyelem!
Apróhirdetési árak a további intézkedésig a régiéknél maradnak.

LEVELEZÉS

ARANYFOGAKAT, ékszereket, brilliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvecskére kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Regele Ferdinand 114. (V T 1264)

ROMÁN nyelvkurzusok kezdők és haladók részére a katolikus gimnáziumban. Hatos csoportok. Olcsó árak. Bővebbet: „Cultura“, Str. Memoranduliu 4. (P683)

30 éves fiatal ember kevés ingatlannal keresi egy jólétkű nő ismeretségét házasság céljából, akinek kevés pénze van. Kalandorok kimélnének. Teljes címmel ellátott levelek „Iparos“ jellegére kérek. (9906)

KÖRÖMLACK, gyönyörű és tartós érkezett „Baier“ hölgyfodráshoz, Str. N. Iorga 11. szám. (P725)

A GYAPJU A LEGROSSZABB HÖVEZETŐ. Érthető tehát, hogy a hűvös idő beálltával egyre nagyobb népszerűségnek örvendenek az „Alfa“ szöveteiket, Str. Avram Iancu 13, székel, tiszta gyapju szövetei, amelyek megvédnek a zidójárás minden viszontagságától. Keressen fel bizalommal. (187)

ADÁS-VÉTEL

PERZSASZÖNYEGEK, képek, képkerek művészi kivitelben legolcsóbban, részletfizetésre is beszerezhetők: „Unicum“. Telefon 2965. Cal. Marechal Foch 5-a. (T 1266)

SELYEMHARISNYÁT, szőnyeget olcsón csak Francisc David ucca 10. alatt kaphat. (P 439)

OLCSÓ MARADÉKVÁSÁR

Félfárbán vásárolhat nőikabát, ruhaszövetet, selymet. Diftinek, flanelek, vásznak, pongyolaanyagok **CALEA REGELE FERDINAND 53. UDVARBAN.** (9957)

HÁZHELY eladó Str. Fântânele. Értekezni Str. Fântânelei 126. (14)

VESZÉK tiszta, jókarban levő hordókat. Str. Carpaților 21. (39)

ELADÓ bérház a Piața Unirii mellett 5x3 szoba, teljes komfort és 2x2 szoba teljes komforttal 250 ezer lej jövedelemmel 2 millió 200 ezerért. Központban 3x2 szoba és 1 szoba, konyha 750 ezerért, 2x2 szoba, konyha, fürdőszoba és 5x1 szoba, konyha, kamara 900 ezerért, 4 szoba, konyha és 7 szoba, konyha nagy kerttel 92 ezer lej jövedelemmel 800 ezerért. Bérházak és családi házak minden árban Vermeș Lajosnál Str. Neculcea 2. Telefon 17-96, délután 4-6-ig. (134)

TOPOLYAHÁLÓ, mindenféle butorok olcsó eladók Cal. Decebal 3. Veszék használt butort. (6481)

Maradékot str. Măloasă 19. alatt vásárolhat legolcsóbban, kabát, ruha, kosztüm szövetek, diftinek, pizsama, flanelek, damasztok, vásznak félfárbán, Sámuelnél. (9764)

65 HP. új fagázgenerátor tisztítókkal, 6 KW., 220 volt dinamó táblával eladó. Szabó Géza, Miercurea Nirajului, Jud. Mures. (V222)

SZIVATTYUKUTAK, (beverőkutak) üzembhelyezve, gyári áron részletfizetésre is. Cluj, Str. Negru Voda 1. (T 1263)

HASZNÁLT ruhákat, télikabátokat veszünk. Dus választékban eladunk. Hívásra házhoz megyünk. P. Unirii 18. (P722)

ELADÓ 1 tonetszalón, 2 tükrös szekrény, női irásztal, hintaszék, ingafalióra, ebédő kredenc, szekrény új tükörrrel, 6 nádszék, 1 divány, 2 fotel, ruhamángorológép. Str. Regal 16. (P 739)

TALIGÁT kétkerekűt, jó állapotban és ládákat vennék literes üvegek kihordására. Dr. Bernád, Cal. Victoriei 43. (164)

ELADÓ ház, 2 szoba, konyha, speisz, pince, víz, verandával sürgösen eladó Colonia Someșeni, Str. Muresului 26. (148)

FÜSZERÜZLET berendezés, kirakati redőnyökkel eladó. Str. Praporgescu 3. (255)

ELADÓ szalagarnitúra, szövet függönyök. Str. Avram Iancu 24. szuterin. (256)

ELADÓ cserepek és pinceajtó. Str. Donat 4. (266)

LEGOLCSÓBB Grünfeld szörmeszalón, Cal. Reg. Ferdinand 13., udvarban. (9148)

HOFER malomjártat 36-os francia kővel, 10 HP motorral, komplett felszereléssel, ki fogástalan állapotban eladó. Malomjártat, vagy a motor külön is. Kati Márton, Huedin, jud. Cluj. (VT 1335)

ÜZLETPORTÁL jókarban levő azonnal eladó. Cim a kiadóban. (T1336)

KÉT új stráf eladó. Ert.: Nicolau, Victoriei 92. (P754)

MODERN belvárosi 2 szobás összkomfortos új családi ház 100.000 lej teherrel eladó. Universal, Str. Reg. Maria 20 földsz. 4. (334)

FODRÁSZ székeket megvételre keresek. Frizerie, Str. Dacia 4. (335)

FAJALMÁT, diót keresek exportra. Feeny, Str. Memoranduliu 13. (P803)

KEDVEZŐ feltételekkel eladó ház vendéglővel, pékséggel. Ugyanott családi ház külön, Someșeni, Primaria mellett. Simonffy-nél. (P 785)

VILLANYMOTOR 12 lóerő, 380 volt eladó. Str. Bis. Ort. Rom. 1. (226)

EGY jókarban levő mély gyermekkoscsi eladó. Str. Griviței 7. Bulgária telep. (298)

Eladó parcellák

szép fekvésű, lapályos helyen a Sfântul Gheorghe és Tache Ionescu ucca negyedben. Víz, villany, járdák. Előnyös fizetési feltételek. Ügyvédi iroda. Cal. Victoriei 45.

ELADÓ 2 fürdőhenger és alj pléhkáddal, teljesen jó állapotban. Muresan u. 10., Telefon: 21-58. (330)

ELADÓ Berkel 10 kgr. és Semberg 5 kgr. automata mérleg. Str. Bucovina 36. (311)

ELADÓ egy mély gyermekkoscsi. Str. Remus 1. (340)

OLCSÓN eladó két szoba, konyha, komfortos ház, nagy kerttel. Str. Iuliu Cezar 2. (337)

PRIMUST, Petrolux lámpát, kéklángosítót, gázosítót és üveget, belet, felsőrészt kaphat Zeiler bádogosnál, Református teológiaiával szemben. (T1326)

ÓCSKA ruhákat, télikabátokat veszlek és eladok. Grünfeld, Str. Memoranduliu 6. (119)

CSALÁDI ház eladó. Str. Take Ionescu 1. (102)

TÖRÖKVÁGÁS elején legszebb fekvésű házhely olcsón eladó. Értekezni: Str. Vasile Turcu 6. (88)

ÓCSKARUHÁKAT, télikabátokat veszlek, igen nagy választékban olcsón eladok. Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (159)

HÁZHELY Andrei Muresan beépített negyedben eladó. Értekezni: Primaria mellett dohánytőzsdében. (182)

ÓCSKARUHÁKERT legtöbbet fizetek, olcsón eladok. Tegyen egy próbát. Str. Memoranduliu 4. (P 770)

NŐI kabát olcsón eladó. P. Unirii 11. II. em. (P 775)

MOTORBICIKLI nagyon jó állapotban eladó. Str. Ciordas 10. (240)

IGEN jókarban levő áramvonalas csukott Citroen autó eladó. Értekezni: dr. Lengyel szanatórium, Cluj, Str. Gojdu 3-a. (T1339)

SZÉP női kalapmodellek 100 lejtől kaphatók. Cal. Reg. Ferdinand 25., az udvarban. (268)

EGY gyönyörű városi félfedelű kocsit olcsón eladó helyszűke miatt. Ugyanott két vadász vizsla 3 szép kölyökkel szintén olcsón eladó. Cal. Regele Ferdinand 104. sz. (283)

PARADICSOMOS üvegek eladók. Strada Demuseanu 1. szám. (287)

ELADÓ kis családi ház 142 ezer lej, havi jövedelem 1500 lej. Értekezni: Str. Paris 37. 1-4 óra között. (290)

50-100 LITER tehéntej naponta eladó. Str. Episcop Nic. Ivan 78. (291)

ELADÓ Bucuresti ucca 86. szám alatti szépen berendezett házhely kerttel. Strada Aron 1. (297)

FIGYELEM. A város által előírt szemetes ládákat úgy a háztulajdonosok, mint a lakók jutányos árban beszerezhetik Dániel Gyula bádogosmesternél, Str. Livezii 5. (307)

SÜRGÖSEN eladó jutányosan üzleti butor mérleggel, darabonként is. Str. Cipariu 1-a. Heltainál. (P796)

ZONGORA rövid bécsi gyártmány, hat kitüntetéssel olcsón eladó. Nic. Iorga 4., bejárat: Rațiu A. Értekezni házmeesternél. (P799)

ELADÓ termésköböl készített 1 méter 80 cm. magas, 40 cm. széles új sirkő, nagyon olcsón. Cim a kiadóban. (326)

ALLÁST KERES

ISPÁNT keresek mezősegi birtokra. Garanciaképen jó gazda legyen. Ajánlatot: dr. Ligethy Miklós, Cluj, C. Reg. Ferdinand 40. (T1288)

ROMÁN nyelvtudással leépített tisztviselő bármilyen alkalmazást vállal, bíróságnál, adóhivatalnál, munkakamaránál jártas. „Munkabíró“ jellegére a kiadóba. (99)

ALLÁST keres cipész és felsőrészkesztő, gépen is. Cimet a kiadóba „P800“ jellegére. (P800)

TANULÓ fiut, leányt felveszünk Fehér szücsüzlet, Cluj, Matei 2. (P766)

GÉPLAKATOS, fagegmunkáló, valamint benzinnmotor kezelésben jártast felveszünk. Butorgyár, Str. Dragos Vodă 36. (138)

TANULÓFIUT és leányt fizetéssel felvesz „Gloria“ könyvkötészet. P. Unirii 9. (339)

KISZOLGÁLÓ kisasszony román nyelvtudással kerestetik. Cimeket a kiadóba „Perfekt román“ jeligen leadni. (332)

KÉZISZÖVŐ, vagy szövönő 140-160 lej napi keresettel (8 óra) tartós állást kaphat. Cimeket „Szövő“ jellegére a kiadóba leadni. (333)

MAGÁNOS nő idősebb ur kiszolgálásért lakást, fűtést, világitást kaphat. Cal. Reg. Ferdinand 47. házmeesternél. (318)

BICIKLIVEL rendelkező, munkakedvelő, románul tudó fiut felveszünk. Cim a kiadóban. (144)

JÓLFÖZŐ szakács-cukrász alkalmazást talál. Értekezni: délután 4-5-ig Str. Regina Maria 29., étteremben. (T 1331)

CSOMOGOLÁSHOZ jól értő kifutófiut felveszünk. Globus gombgyár, Str. Clemenceau 2. (305)

15-16 éves leánykát (románul tudót) keresek 5 éves kisleányom mellé. Cim a kiadóban. (306)

VENDEGLŐBE kasszába 4-5000 lej óva dékkel férfi, vagy nő felvétetik. Cim a kiadóban. (309)

PERFEKTÜL főző mindenest szakácsnőt keresek elsejére. Bejárónő van. Strada Calvin 1-b. (319)

KÉZIGÉPEN dolgozó ügyes, szakképzett kötők, vagy kötőnők felvétetnek. Calea Victoriei 29 emeleten. (321)

KÜLÖNFELEK

AUTORIZÁLT tanítónő zongora, Accordeon, énekórát ad legmodernebb módszer szerint. Cal. Victoriei 23. I. Nusy Hajdu. (9434)

SZÁMTANTANÁR órát ad mennyiség-tanból, algebrából, geometriából, trigonometriából. Cim a kiadóban. (16)

FIGYELEM! Megnyit a olcsó cipész-műhely, ahol minden munkák a legszebb kivitelben és olcsó árban készülnek, garantált anyagból. Szives pártfogást kér a Tulajdonos, Str. Dragalina 4. (165)

TANÁRNŐ olasz, francia, német, román órákat ad könnyű, modern metódus szerint. Értekezni: Str. Regina Maria 22., II. emelet, délután 2-3. (243)

LAKÁSFÉREGTELENÍTÉSEKET tökéletes eredménnyel eszközölünk. Teljes szagtalanítás. Speciális gázkamra butortárgyaknak. „Polynea“ kémiai laboratórium Paragás-osztálya. Str. Cons. Național 3. (Főpostá mögött.) Miniszterileg autorizálva. (P785)

FORDÍTÁSOK, másolások, gépelések. Simon Fordító-iroda, Str. Reg. Maria 13. (P787)

PERFEKT női szabásnőt társul keresünk női divatszalon megnyitásához Beszterce. Leveleket Papné Bistrița, Str. Iuliu Maniu 26. (V 300)

BÉRLŐTÁRSAT keresek központi üzlethelyiségembe. Lehetőleg női ruha, fűző, fehérnemű készítő. Cim a kiadóban. (302)

GYORSIRÁST, román, németet tanít Deutsch, C. Reg. Ferdinand 37. 2-4. (296)

KIRÁNDULÓK figyelmébe. 10 darab finom, friss sütemény kivitelre csak 15 lej. Cal. Reg. Ferdinand 3. Udvari cukrászda. (T1268)

TUZIFA minden rendű olcsón megrendelhető Primaria trafikban. (314)

HA nem fél az igazságtól, keressen fel, megmondok Önnek mindent. Myriam, miniszterileg engedélyezett grafológusnő. Str. Baritiu 28-b. (8375)

A REG. Maria 29. étteremben okt. 1-től havi ebéd, vacsora abonoma étlap szerint 640 lejtől és a menü 15 lejtől feljebb. Ugyanott egy jólfőző szakács-cukrász alkalmazást talál. Értekezni délután 4-5-ig. (T 1332)

20.000 LEJ kölcsönt keresek I. ingatlanfedezettel. Ajánlatok „Ingatlan fedezet“ jellegére a kiadóba kérek. (238)

TÁRSAT keresek 100.000 lejjel, vagy bérbeadó fűszerüzlet és vendéglő. Biztos befektetés. Vasile Copil, sos. Feleacului 1. (280)

LEGJOBB módszerrel angol órákat adok. Str. Elisabeta 32. (285)

ERNYŐK gyári árban, javítások, áthúzások olcsón. Ernyőüzemben. Calea Reg. Ferdinand 3., udvarban. (T1237)

NÉMET-angol órát olcsón ad Kinzl egyetemi hallgató. Cal. Moșilor 49. (327)

KIADÓ LAKÁS

KERTES összkomfortos két szoba előszobás lakás november elsejétől Cal. Oăsanu 33-a alatt kiadó. Értekezni: Str. Pata 10., ügyvédi irodában. (9943)

KIADÓ legszebb villanegyedben 3 szoba, konyha, komfortos lakás. Ugyanitt 1 szoba, konyha. Megtekinthető: Str. Rossetti 1. 10-16-ig. (9911)

SZUTERIN helyiség üzemáram bevezetve és két szoba, fürdőszoba használatlalt kiadó. Str. Uzinile Electriche 11. (171)

KÜLÖNBEJÁRTAU, napos butorozott szoba két személy részére, fürdőszobával kiadó. Cal. Reg. Carol II. 65. (47)

NAPOS uccai szoba, konyha kiadó. Str. Sunătoare 1. (228)

KÉT szoba, konyha, fürdőszoba mellékhelyiségekkel új házban kiadó november 1-ére. Str. I. Petran (Biserici Ortodoxe) 21. Értekezni Str. Romei 34. (251)

KÜLÖNBEJÁRTAU napos, uccai, üres szoba kiadó. Str. Wilson 1. (P786)

ROMEI uccában két szoba, konyha, külön telken kiadó. Ert.: Str. Paris 10. (312)

KIADÓ azonnalra 2 szoba összkomfortos lakás, Str. Goldis 8., ajtó 18. (331)

JÓCSALÓBÓL való 2 fiatal ember részére butorozott szoba kiadó havi 800 lej. Cim megtudható a kiadóhivatalban. (336)

KIADÓ szoba, konyha szuterin. Cal. Moșilor 33., Mentőállomás mellett. (P804)

KIADÓ P. Unirii 3 szoba, mellékhelyiségekkel irodának banknak, rendelőknek. Ert.: Nagy István, Str. Dragalina 74. (P782)

HÁROM szoba, konyha, fürdőszoba, mellékhelyiségekkel nov. 1-re kiadó. Értekezni: Banca Românească-nál. (276)

KIADÓ féregmentes, száraz két szoba, konyha, előszoba, mellékhelyiségek. Str. Lazar 2-a. (328)

KÜLÖNBEJÁRTAU tiszta csinos butorozott szoba kiadó. Ugyanott szoba, konyha. Str. Sub deal 12. (338)

NAGYON szép, modern 4 szobás lakás azonnalra kiadó. Str. I. G. Duca 3. (179)

KÖZPONTBAN forgalmas helyen kiadó földszinti 2 szoba, konyha szuterin helyiséggel bármilyen célra. Str. Gh. Baritiu 4. (244)

KÉTSZOBÁS lakások kiadók novembere elsejére. Str. Iuliu Maniu 13-15. (284)

LAKÓTÁRSNÓT keres szolid urleány, németnyelvű előnyben. Str. Saguna 2. (292)

KIADÓ két üzlethelyiség, egy szoba, konyha lakással. Str. Pietroasă 30. (320)

KÉT szoba, konyha, kamra, okt. 1-re kiadó. Cal. Traian 55. (313)

LAKÁST KERES

KÉTSZOBÁS teljes komfortos lakás kerestetik október vagy november 1-ére. Értekezni a Transylvania Banknál. (9503)

KERESEK egy szoba, konyha, fürdőszobás komfortos lakást. „Kifogástalan fizető“ jellegére. (231)

KERESEK kétszobás, fürdőszobás, előszobás és konyhás komfortos lakást október közepére, vagy november elsejére központban, vagy közelben. Cimeket „K. T.“ jellegére Nova könyvkereskedésbe leadni. Str. Memoranduliu 16. (249)

SZOBÁ, konyhás komfortos lakást keresek a belvárosban nov. 1-re. Cim a kiadóban, ágenseket honorálok. (P 789)

TISZTVISELŐNŐ keres nov. 1-re centrumban egy üres szobát, fürdőszoba használatlalt. Cim: Lilienthal, Cal. Reg. Ferdinand 75. (184)

P. UNIRII, vagy P. Uniriihez közel keresek 2 szobás, komfortos lakást azonnal is. Cukorkakirály, Székelyné, P. Unirii 26. (272)

SZOLID fiatal ember sürgösen lakást keres belvárosban, vagy közelében, „4-500 lej“ jellegére leveleket a kiadóba kérek. (P797)

Málnásy Tivadar:

Visszafelé az időgépben...

A kölcsönzött kövérség. - A hozzá nemértő hóhér. - Andrássy gróf ingujjban. - A „sevillai borbély”. - Eszterházy rostélyosa. - A trónörökös és a narancs. - A gyalázatosan célzó merénylő. - Kaland a British Muzeumban. - A szerzők és a fukar színigazgató

A letűnt idők nagyjait, uralkodásban, irodalomban, művészetben kitűnő egyéniségeit anekdoták formájában örökíti meg sokszor a legjellegzetesebben a hálás ut. kor. Né- nányat közlök a számtalan közül.

Nagy Frigyes minden szigorúsága mellett is igen vigkedélyű ember volt és gyakran hozta zavarba környezetét oly kérdésekkel, amelyekről úgy vélte, nem lehet megválaszolni. Órála jegyzi fel a krónikás, hogy mindenkit fogadott, aki panasszal fordult hozzá és sohasem volt fukar azokkal szemben, akik meg tudták felelni neki a feladott sokszor furfangos kérdésekre.

Egy napon nagy pocaku tisztviselő jelent meg nála és folyamodott, hogy emeltesse fizetését, különben éhen fog halni.

— Ezzel a hassal? — kérdezte a király.

— Oh Sire ezt csak kölcsönöztem — felelte a tisztviselő — hiszen tartozom a vendéglősnek

Nagy Frigyes elnevette magát és meg volt a fizetésemelés.

Hensi, a híres svájci forradalmár min denkivel elégedetlen volt, aki csak élt. Amikor halálra ítélték és a hóhér az első vágást elhibázva a másodikra készült, így kiáltott fel:

— No ugy-e, igazam volt, amikor azt mondtam, hogy ebben a köztársaságban mindenki semmirevaló? Lám, még a hóhér is az.

Gróf Andrássy Gyula a volt osztrák-magyar monarchia külügyminiszterét mindenki a legelőkényebb embernek ismerte. Egyszer azonban hogy-hogy nem, megtevesztette az angol nagykövetet, aki emiatt szemrehányást tett neki. Andrássy azzal mentette magát, hogy öltözködött. A büszke angol a könnyedén odavetett válasza sértődötten kiáltott fel:

— Excellenciád elfelelti, hogy személyemben Viktória királynő Ofenséget fogadjak?

Andrássy, aki igen kiváló diplomata volt, kedvesen felelt:

— Beláthatja drága lordom, hogy az angol királynőt nem fogadhatom csak úgy ingujjban?

A lord kénytelen volt elmosolyogni magát.

Napoleon hadjáratai során sokszor hozott zavarba furcsa katonás rendeletével embereket. Nagy ritkaság volt, ha valaki ellenszegült ezeknek, de Sevillánál mégis előfordult — amint ezt feljegyzí a krónika. —

A város keményen ellentállott az osztráknak, de a kormányzó mégis jobbnak látta megengedni az osztrákok ural- kodóját és ezért számolva a veszéllyel, nagy küldöttség élén békekövetként ke- restte fel őt

A nagy császár meghallgatta az aján- latot és mérgesen rákiáltott a kormány- zóra.

— Hallja? Ha a város három nap alatt nem adja meg magát, elfoglalom és mindenkit leberetválok.

— Azt ön nem fogja tenni — felelte a kormányzó

— Vajjon miért nem?

— Mert ezekhez a címekhez, hogy Franciaország császára, Olaszország ki- rálya a svájci szövetség védnöke, nem fogja azt is odaragasztani, hogy sevillai borbély.

Bonaparte Napoleon gyorsan meg- egyezett a kormányzóval.

Liszt Ferenc nagyon büszke volt mű- vészetére és lenézte a parvenüket Egy- szer Maina-Frankfurtban egy meggaz- dagodott bankár meghívta őt, és egy

nagy társaságot és a meghívókra rá- nyomatta, hogy Liszt játszani fog. De keservesen csalódott, mert a művész ki- jelentette, hogy nem ül a zongorához.

— Miért?

— Mert nem akarok.

— De fizetek érte.

— Ne fizessen, mert nem játszok sem pénzért, sem ingyen — felelte Liszt.

— De hiszen ön a közönségnek is pén- zért játszik

— Az más — felelte a zeneszerző. — Látja, Eszterházy herceg árulhat jószá- gain ökröt tehenet, borjút, juhot, de ha ön egy adag rostélyost kérne pénzért, vajjon kapna-e tőle?

XIII. Lajos francia király már gyer- mekkorában feltűnt rendkívül éles eszé- vel és így az őt kérdező nevelő püs- pöknek is a legtalálóbb feleleteket adta.

— Egy narancsot kapsz tőlem — szolt egy alkalommal a püspök, — ha meg- mondod hol van az Isten?

— És én — felelte a gyermektrónörö- kös — adok neked kettőt, ha megmon- dod, hol nincs az Isten?

Cromwell, a retetkett, puritán angol diktátor nagyon hidegvérű ember volt. Egy alkalommal néhány kísérelővel csa patszemlélet tartott. Amikor egy fal előtt elhaladtak, lövés dördült el de a golyó elfütyült Cromwell válla felett.

— Ha az én embereim közül lőne va- laki ilyen gyalázatos rosszul, azonnal fel akasztatnám — mondotta nyugodtan és még csak meg sem fordult.

Különös kalandban volt része Batten- berg Sándor bolgár fejedelemnek a British Muzeumban. Egy alkalommal ugyanis lopással gyanúsították és ott tar- tották mindaddig, amíg ártatlansága ki nem derült. Az eset így történt.

Sándor fejedelem szenvedélyes érem- gyűjtő volt és egyszer meghallotta, hogy a British Muzeum megvásárolta mesés áron az ő meglevő érmének azt a párját, amelyből csak egy volt a világon. Azon- nal Londonba utazott, megtekintésére.

Mig a muzeum igazgatója a ritka dara- bot mutatta neki, valahogy eltűnt a ke- zeli közül. Keresték kutatták mindenfe- lé. A muzeum szolgálai a fejedelem és az igazgató tüvé tették az egész termet, de hiába, a drágaságnak nyoma veszett. A fejedelem megunt a dolgot és távozni készült. Az igazgató kijelentette, hogy mielőtt elmenne, ki fogja kutattatni az összes zsebeit. A magas vendég tiltá- kozni próbált, de az igazgató nem engedte. Két szolga elállotta a kijáratot és Bottenberg Sándor a muzeum foglya lett.

A fejedelem ekkor így szólott:

— Van itt Londonban egy jó barátom, aki kezesseget vállal értem.

— Ki az?

— A walesi herceg.

Az igazgató engedékenyebb lett és megengedte, hogy a walesi herceget elő- hívják. Mire azonban az megérkezhe- tett megtalálták az eltűnt érmet egy ha- sadékban.

A muzeum vezetője sűrű bocsánatké-

rések közben mesélte el az esetet a wa- lesi hercegnek, aki megkérdezte a bol- gárak fejedelmét, miért nem engedte meg, hogy kikutassák, ha másképpen nem szabadulhatott? Battenberg elő- vette zsebéből a maga érmét és így szólt:

— Mert nálam van az elveszett és újra megtalált darab párja. Ha ezt a zse- bemből megtalálják, mivel bizonyítottam volna be, hogy nem vagyok tolvaj?

Alexander Dumas és Victor Hugo kü- lönböző természetek voltak. Az ilyenek különböző módon tárgyaltak a színigaz- gatókkal is. Dumas például ilyen levelet intézett a Porte St. Martin direktorjá- hoz:

„Kedves Barátom! Hétfőn egy ötfel- vonásos új színművet viszek önhöz. Szükségesek hozzá: Georges kisasszony, Dorvalné, Bocage, Locrey, Prévost és őt

uj díszlet.”

Az igazgató rémülten válaszolt:

„Kedves Barátom! Ennyi új szerződés ennyi költség? Lehetetlen.”

Ugyanakkor Victor Hugo szerényen beállított és elővette zsebéből ugyancsak ötfelvonásos színművét.

— Elegendő lesz hozzá a társulat? — kérdi a direktor.

— Hogyne, — felelte szerényen Vic- tor Hugo — csak az összjáték legyen jó.

— És a díszletek?

— Majd csak kikerülnek a raktárból. Elolvasták a darabot. Amikor a sze- repkiosztásra került a sor, Hugo felső- hajtott:

— Egek, milyen jó lenne ebben a da- rabban Georges kisasszony

— Igaz — mormogta az igazgató és másnap diadalmasan jelentette, hogy szerződtette a hölgyet.

— Oh!

— Nos?

— De kérem, Georges kisasszony el- nyomja a többieket.

— Valóban — felelte nagy nekibu- sulással az igazgató és másnap szerződ- tette Dorvalné, Bocaget, Locreyt és Prévost-t.

— Becsületemre — mondotta Hugo — ha ennyi áldozatot hozott, tovább kell mennie. Ilyen művészek nem játsz- hatnak kopott díszletek között.

— De kérem, én nem költsékezhetek tovább

— Ugy? Akkor visszaveszem a dara- bot.

— Most, amikor öt új szerződést kö- töttem?

— Hja. Az ön baja barátom — felelte szerényen Hugo. — Ebből nem enged- hetek.

És a direktor beszerezte az új díszle- teket is.

Győződjön meg,

hogy új bundákban, gallérozásban és átalakításban még mindig **BIXENSPANNER szőrmeszalónja** vezet. Calea Regele Ferdinand 3., ud- varban.

NAGY VÁSÁR

az iskolai év kezdetével..

kézimunka, gyapju, kötött-áru és harisnyákban

I. NAGY-cégnél

Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 3

Gyermeke lesz!!

a legegánsabb a korzón, ha gyermekkocsiját

„Premier“

gyermekkocsi üzemtől

Cluj, str. Anton Pan 6. sz

szerzi be

Szigoruan szabott gyári árai!

Temesvári kültelki bár

Irta: ifj. Kubán Endre

Külváros. A hold csak elvétve buk- kant elő vastag redőjű függönye alól és a pisilakoló lámpák alig teljesítik köte- lességüket. Az éjszaka mint valami óriá si gyászlepel terült el a Bánság metro- polisa felett. Valami komor hallgatás, rosszatsejtető csönd húzódik meg a sötét bűnököt rejtegető házak mögött. Félve összerenzen az ember minden neszre, ami megtöri az alvó ucca félelmetes csendjét. A sarkon több rendőr ólálko- dik és óvatosan bekémlelnék a vastag kirakaton át a lokálba Rossz hírű ne- gyed ez. Sűrűn fordulnak elő gyilkosság és késeles. Elég egy rossz szó, görbe tekintet és az ember már nem saját lá- bában hagyja el a helyiséget.

Alacson pincére emlékeztető terem. A nyirkos, alkoholos szagu helyiségben, ahol a bűn naponta üli véres orgiáit. zürzavaros lárma, zsiabongás fogad. Han- gos női sivalkodás férfiak durva röheje, harmonikaszó, füttyülés, néhány elázott lump kurjantása csapott a fülembe, ami kor beléptem

A szörnű levegőjű, trágár feliratok- kal hivalkodó teremben kopott ruhában, szakadozott cipőben ültek az apacsok. Gallér nélkül. Viszont kése és sapkája mindegyiknek volt. Zola és a film ju- tott az eszembe. Nekik köszönhetem, hogy a kép nem keltett nagyobb cso-

Próbálja meg!

GYOMORÉGÉSÉT azonnal megszünteti a

Bicsadi Gyógyásvánviz

Nincs speciálta belorvos az ország- ban, aki ne ajánlaná a Bicsadi vizet gyomorsavtútelengésnél, különböző gyomor-, bél-, vese-, epe- és holya- bántalnaknál. Gazdag jód és brom- tartalma teljes gyógyhatást eredmé- nyez. Borhasználatlall üdítő és kel- lemes íze van. Kapható mindenütt. Vezérképviselőt és lerakat Romá- niá részére: CLUJ, CAL. REG. FER- DINAND 97-99. VIZI-PALOTA.

dálkozást bennem. Mintha valamelyik párisi lokálban, a Place Pigallon volnék. De ezek igazi hamisítatlan apacsok. Pá- risban már nem látni őket. Állítólag kipusztultak. Most már ez is rendes, iparszerű foglalkozás lett.

A nők nagyrésze feltűnően csinos. Ez ugylátszik a lokál különlegessége. És fiatalok. Láttam itt még egészen éretlen, csenevész leánykákat, hatalmas fickók oldalán. Még csokoládé és iskolakönyv való a kezébe, ehelyett cigarettát szor- gat és úgy füstöl, mint egy démon. Láp virága Gyorsan kinyílt és hamar elvi- rágzik.

A kezét szorongató hatalmas fickó a kitarottja. Mert ugyebár szerelem nél- kül nem lehet meg a leány? A tagbasza- kad legény öntelten néz körül, látható- lag büszke a nőre. Féltekenyen néz szak- társaira, ha hozzájuk szólnak. A kis- nőn kívül még számos csinos hölgy dí- szíti a helyiséget. De ezek már mind fog- laltak voltak. Minden valamirevaló hölgynek volt babája. Voltak kiöreg- dettek is. Akik már senkinek sem kel- padkán és gyűlölettől izzó szemekkel lettek. Ezek bánatosan ültek az alacson-

nézték szerencsés vetélytársnőiket. Széles-szájú, tenyeres-talpas matróna kiálló fogakkal, haragosan villogó szemekkel nézte a legényt. Nagyon tetszhetett neki

Hervadt, lángoló vöröshaju nő végleg elázva, tehetetlenül, gutaütött módjára bámult a levegőbe. Még a lélegzés is nehezére eshetett a magába szivott rengeteg alkoholtól Társnője — látva állapotát — mohó sietséggel nyult a még félig telt pohár után és sietve felhajtotta. A többiek megértően nézték. Ők is így szokták. Hogy ne vesszen kárba.

A közóhajok engedve, a jazz-band munkába kezdett Játékukat többen szájharmonikával kísérték. Többen a taktyust az asztal tetején dobolták. Néha nyán táncoltak. A kisleány is táncolt a babájával. Meleg fekete szeméből kutyahúság sugárzott a legényre, aki olyan öntudatosan fogadta ezt a hódolatot mint kiválóságának járó adót.

A legényt kitartóan csodáló szakácsné most végre döntő lépésre határozta el magát. Határozott léptekkel tartott a pár felé és kecsesen meghajította magát, amint ezt még annakidejében a levendulaillatu keringők idejében tették

A legény eleresztette a leányt és előkelő mozdulattal átkarolva az asszonyt terebélyes derekát, vele folytatta a táncot. A diszes pár kisvártatva abbahagyta a táncot és leültek. A nő, hogy a közönyösen maga elé bámuló férfit felélénkítse, diszkrétan odanyújtotta a pénztárcáját.

Az elhagyott szerető erre már megelégette a játékot. Odaugrott és teljes erejéből arcul ütötte szerencsés vetélytársnőjét. Egymásnak támadtak. A teremben mindenki visszafojtotta lélegzetét, úgy figyelt. Szabályos fogadások indultak meg a verekedés kimenetelére. Most valahonnan kés került elő. Másodperc múlva már a másik kezében is ott villogott a széleshátú penge, döfésre készen.

Mint macska kerülgették egymást. Látszott rajtuk, hogy már ne tudnak gondolkodni, csak ölni akarnak. Egymásnak rohantak. Most... Most... A pengék félrecsuszta és tovább kerülgették egymást

Hirtelen belökték az ajtókat. A fiatal leány, mint a helyzettel ismerős, eldobta a pengét. Közben hisztérikusan sikoltozni kezdett:

— Segítség... Meg akar ölni...
A bámészkodó vendégek egyszerre megelégtültek. Odarohantak, miközben a rendőrség is akcióba lépett. Rövidesen leigazoltatták a társaságot és végül is a „késelő mamuskával“ eltávoztak. De a péna a férfinél maradt.

A diszes társaság vigan nézett a távozók után. Amikor kiléptek, a legény büszkén megcsókolta a leányt és harsányan odaordította a kollégáinak:

— Gyerekek szüret. Ma én fizetek...

Villanyondolás bécsi mintára, bécsi szerekkel, biztos siker. 14 perc alatt hullámos haját nyel rünk, 8 havi garancia mellett.

MÉLYEN LESZÁLLÍTOTT ÁRAK!

NIZZA
HÖLGYFODRÁSZ-SZALON
C. REG FERD.
30.

Hajfestés választékos színekben, viz-, vasondolás, női hajvágás és manikűr. Olajpakolás gőzpárolásokkal, korpásodás hajhullás ellen.

— Ki élt a kunyhóban? Waterloo Welsből (Alexandra-föld) jelentik: A Jonston expedíció a turnbulli sivatagban egy kunyhóra bukkant. A hírek szerint sem miféle élőlényt nem találtak a kunyhó környékén egy kutya csontvázán kívül. Néhány cédulát és fegyvert, nemkülönben félfont aranyport találtak a dűledező épületben. A cédulák szerint a kunyhó egy Peter Alber nevű emberé volt, aki 1867-es évszámmal látta el feljegyzéseit. Valószínű, hogy Alber a háza közelében pusztult el, mert ha odébbállt volna magával vitte volna az aranyport is. A furcsa titok nyitját aligha lehet megoldani, mert ehhez semmiféle adat nem áll rendelkezésre.

Mátrai Béla vasárnapi riportja:

Nem a szemünkkel, hanem a lelkünkkel kell olvasnunk! —

mondja a kölcsönkönyvtáros, akinek állítása szerint a nők többet olvasnak, mint a férfiak, az orvosi könyvek a legújabb irodalmi sikerek és a fiatalok a komoly, az öregek pedig a könnyebb tartalmu könyveket szeretik

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Kovács ur, a Balzac-ok, a Maupassant-ok a Zilahy-ak, a Földi Mihályok korlátlan ura egyáltalában nem jön zavarba, amikor megtudja, hogy újságíróval van dolga.

— Tessék parancsolni — mondja készségesen és várja a kérdést, amit feltételek.

— Milyen könyveket olvasnak ma leginkább az emberek?

— A felelet nagyon egyszerű. Irodalmi értékű könyveket és detektívregényeket. Az irodalmi értékű könyvek közül a novellát, a verset — nem szeretik, a történelmi regényeket inkább a szociális tartalmu regényeket kevésbé, ezekből igen kevés is jelent meg.

— A legdivatosabb írók között nagy előnnyel vezet Cronin nagyszerű könyve, a „Réztáblák a kapuk alatt“. Utána következnek Sommerset Maugham, Zilahy Lajos Földi Mihály, Wassermann, Vasary Gábor, Salom Asch és a detektívregények írói közül Ebelhardt. Nagyon szeretik Wallacet és az amerikai packardot. Viszont meglepő, hogy az olvasóknak csak körülbelül egy százaléka olvassa Courts-Mahler szerelmi regényeit. Az utóbbi idők legnagyobb könyvsikerét az ugynevezett orvos-regények aratják. Ilyen — mint már mondtam — Cronin könyve, amely új irányt teremtett a világirodalomban, hozzá nagyon hasonló Knittel El Hakim-ja és szintén orvosi tárgy Gervais könyve: Nehéz Kinában orvosnak lenni. Ezeknek a könyveknek sikerével magyarázható az, hogy a kiadók most egyre-másra orvosi tárgyú könyveket hoznak a piacra.

— Cronin könyve, amely új irányt teremtett a világirodalomban, hozzá nagyon hasonló Knittel El Hakim-ja és szintén orvosi tárgy Gervais könyve: Nehéz Kinában orvosnak lenni. Ezeknek a könyveknek sikerével magyarázható az, hogy a kiadók most egyre-másra orvosi tárgyú könyveket hoznak a piacra.

Az idősebbek a könnyebb könyveket szeretik

— Szinte hihetetlenül hangzik de az idősebb könyvolvasó közönség inkább a könnyebb természetű és tartalmu regényeket szereti. Ezzel szemben a fiatalok inkább szeretnek nagyon komoly dolgokat olvasni. Vannak olyanok is, akik az elolvasnak minden könyvet, ami a kezükbe kerül, a legsilányabb detektívregénytől a legkomolyabb gondolkozást igénylő könyvekig.

— Az olvasók nagyrésze a lapismertetések után fedez fel egy-egy jó könyvet. Sok esetben előfordul és főképpen olyanoknál, akik külföldi lapokat olvasnak, hogy hetekkel azelőtt kértek tőlünk olyan könyvet, amelyről nekünk csak halvány sejtelmünk volt és jóval később érkezett meg. Az olvasók másik nagy csoportját a mások véleménye vezeti hozzánk. Jó véleményt hallanak valakitől, jönnek hozzánk és kérik a könyvet.

A márkás írók vezetnek

— Vannak-e olyan olvasók, akik nem annyira a könyv írójára, mint annak tartalmára helyezik a súlyt?

— Igen kevesen. Az írók között a nevek vezetnek. A közönségnek csak a ki-mondottan világhírű és befutott írókhoz van bizalma és az olyan író köny-

vét, akit nem ismer, nem olvassa. Így történhetik meg az, hogy sokszor igen jó könyveket talál a rendszeres és kurtatva eljáró olvasó, olyan írókat, akiknek neve alig, vagy teljesen nem ismert és akik mégis irnak olyan könyveket, amelyek felvehetik a versenyt bármilyen befutott regénnyel.

— A foglalkozást nézve a legrendszeresebb olvasók a tisztviselők sorából kerülnek ki. Orvosok és ügyvédek nagyon keveset olvasnak. A két nem közül pedig olvasás tekintetében határozottan a nők vezetnek és ami még érdekesebb, amíg a férfiak inkább a detektívregényeket bujják, addig a nők a legnagyobb odaadással az irodalmi értékű könyveket szentelik magukat.

A könyvhiénák

— Ami egy-egy könyv olvasási idejét illeti, az nagyon természetesen, egyenlően változó. Vannak olyan olvasók is, akik naponta cserélnek könyvet. A könyvtáros részére ezek a legnehezebb esetek. Hetekkel előre le kell foglalni nekik egy-egy könyvet, olyan gyors iramban olvassák ki az újdonságokat, hogy sokszor már nem tudunk nekik új könyveket adni és csak a legnagyobb erőfeszítéssel keritünk elő egy-egy könyvet, amelyről ki tudjuk sütni, hogy azt még nem olvasta. Ezeknek az olvasóknak a kiszolgálása állandó izgalommal jár — mondja Kovács ur és megcsóválja a fejét. — Pedig ez a gyors tempó — szerintem — nem helyes. Olvasni tudni kell és nem a szemével, hanem a lelkével olvas az ember...

— Így történik meg, hogy egy könyvről a lehető legellentétebb véleményeket hallom. Az egyik olvasó agyondicséri, a másik pedig a sárga földig lehuzza és kijelenti, hogy csak bosszankodott vele

Omnia vincit amor...

— De minden irodalmi irány és divat ellenére az arany szabály mindig fenáll: mindent legyőz a szerelem. Az olvasók minden könyvben a szerelmet keresik, azt boncolgatják és izgulják végig a férfi és nő változatos kalandjait és minél több a szerelmes pár boldogságának utjába állított és elhárított akadály, annál nagyobb sikere van a könyvnek. De csak akkor, ha az happy-enddel végződik. Más megoldást nem szeretnek az olvasók...

Holott az életben csak ritkán végződik boldogsággal egy-egy nagy szerelem. De talán éppen ezt a boldogságot amit megtagadott tőlünk az élet, hajszolják vaskos könyvek lapjain keresztül, csendes szürkületi és esti órákban az olvasók. A könyvekben a hős mindig nagy, mindig nemes, legerősebb az erők között és a szerelem mindig úgy végződik, hogy a hős és a hősnő egymásé lesznek. Az anyósról és a válóperről, úgy az írók, mint az olvasók, megfeledkeznek...

A VÉGZETES JÁTSZMA

Írta: P. THOMAS

(14.)

Dinah teljesítette a körülrajongott sztár kötelességét, még pedig boldogan és jókedvűen. Csak egyre figyelmeztettem: Joe Andersonra vigyázzon, ne játszék vele, mert az fogja legelsőnek leleplezni. Joe ugyanis, azt tudtam, a lehető legkomolyabban szerelmes volt belém. Már pedig mindenkit félre lehet vezetni ily tekintetben, de egy szerelme soha!

— Ugy van! — jelentette ki lelkesen Ted és a „kopó“ nem tudta, nevéssé-e vagy bosszankodjék a csapdába esett riporteren.

— Dinah azonban nem nyugtalanította Joe Ellenben engem ért szinte főbékölintásszerűen az a hír, hogy a volt férjem felbukkant Hollywoodban. Úgy látszik, Párisban értesült karrieréről és végső menedékképpen utánam vándorolt, hogy pénzt, vagy szerelmet, esetleg mind a kettőt könyörögjön. Lángoló, szenvedélyes, vad levelekkel árasztott el a filmgyárban és abban a villában, melyben színleg laktam. A gyárba kéresemre persze senkit nem engedtek be, de így is tarthatatlanná vált a helyzet. Különösen két hét óta, mert Iván kinyomozta valahogy a bungalowot és éjjelenként bezörgetett az ablakon. Akkor csináltattam az acélrácsot.

— Dinah látta, hogy reszketek s ezért önként felajánlotta, hogy valahogy lecsillapítja Iván Semjonovot. Elmondatta velem eddigi életünk minden részletét és én annyi bizalommal voltam vele szemben, hogy beszámoltam neki mindenről. És képzeljék: Dinah romantikus férfinak találta Ivánt és fejébe vette, hogy ő majd „megjavítja“. Tudja, nekünk nőknél gyakran vannak ilyen bogaraink... Ő is túlságosan nagy erőt tulajdonított a szép szemének. És ez okozta a halálát... Mert Iván, aki állandóan jelle minden lépését, észrevette, hogy Dinah milyen kacér. Megjegyzem, engem is mindig ezzel vádolt, még mikor együtt éltünk, telejében alaptalanul... Hol Joeval, hol a milliommossal gyanúsítottatta Utóbbi időkben amióta megtalált engem, megint állandóan részeg volt és hallottam, amint megfenyegette Dinah-t. De ő csak nevetett rajta. Játsozott vele és... legutóbb még modellt is ült neki estélyi ruhában.

— Szóval ez az a kép amit J.S. festett?

— Persze már látták... Hát igen, ez az a kép. Tehetséges munka, ugy-e? Kár ezért az emberért, hogy gyilkosságra vetemedett.

— De hát tudja, vagy csak sejteti hogy ő a gyilkos?

— Ki lehetne más? És ezután érthető, hogyan rettegek tőle és minél távolabb akarok lenni attól az átkozott bungalowtól, ahol talán még most is lelselkedik rám...

Ted résztvevően ragadta meg Mary kezét.

— Bizzon bennünk, mi majd megoltalmazzuk! Megkeressük azt a gazembert!

— Jaj, csak ne hagyjanak egyedül — sóhajtott szinte hisztérikusan ijedelemmel Mary

— Te itt maradsz Ted — szólalt meg Armstrong vesztéjű komolysággal, én pedig megkeresem azt a „Rettenetes Ivánt!“

— Helyes! — örvendezett Ted és magában mintha az irigység árnyékát látta volna átvonulni barátja arcán. „Csak nővel ne“ — jutott eszébe egy pillanatra, de aztán belefeledkezett Mary Pott igéző fekete szemébe és észre sem vette, hogy a „kopó“ eliramodott...

IX. FEJEZET.

A szálak bonyolódnak.

Ugyanakkor amikor az önkéntes detektívek szinte már tisztában voltak a maguk módján az áldozattal, a tettesel, sőt a készülő fejleményekkel is, (Folytatása következik.)

SPECIÁLIS KÜLFÖLDI

csillár és lámpa-különlegességek

Az őszi szezon legszebb és legnagyobb választéka.

TOTELECTRIC ♦ CLUJ

Calea Regele Ferdinand 28/a. sz.

Főposta mellett. Telefon 13-35.

1939. típusu rdiók

is beérkeztek és megtekinthetők.

Nyomatott a MAYER könyvnyomda körforgóján.

BUN DE IMPRIMAT